

palestina

MU

Nummer 3/2003 Pris 25 kr

Azmi Bishara, palestinier
i Israels parlament:
"Israel byggdes på ruinerna
av min nationalitet"

Intervju med palestinsk-israeliska parlamentsledamoten Azmi Bishara

”Israel är den enda stat i världen som inkluderar folk som inte bor där men exkluderar folk som faktiskt bor där”

Text och foto: Petter Nyhlin

Vid sitt Sverigebesök ville den palestinsk-israeliska parlamentsledamoten Azmi Bishara framför allt säga att Israel inte är ett demokratiskt land. Det finns en diskriminering i Israel som omvärlden inte vill se, det stör deras bild av Israel som en liberal demokrati, vilket det inte är. Det är en judisk demokrati, vilket staten själv kallar sig, och Israel skiljer inte mellan stat och religion.

– Israel är ingen demokrati. Azmi Bishara säger det åter igen. På Allhusets scen vid Stockholms Universitet vill han hamra in budskapet. Bland åhörarna sitter många svenska exilpalestinier, men även många svenska studenter. Det är inte första gången han talar vid ett universitet. Med en doktorsgrad i politisk filosofi från Humboldtuniversitet i Berlin känner han sig mer hemma i den akademiska miljön än i den politiska. Men han är i Sverige i egenkap av politiker. Som palestinsk ledamot i Knesset, Israels parlament, representerar han de palestinier som bor inne i Israel och som har israeliskt medborgarskap. De utgör en femtedel av Israels totala befolkning. Deras villkor skiljer sig på flera sätt från de israeliska medborgarna med judisk bakgrund.

Därför står han på scenen i Stockholm och upprepar sitt budskap. För Israel är det väldigt viktigt att framstå som en demokrati. Enligt Azmi Bishara finns det framför allt tre principiella förhållanden

som diskvalificerar Israel från den demokratiska gemenskapen.

Det första skälet är olikheten inför lagen:

– Högsta domstolen dömer annorlunda på de ockuperade områdena, Västbanken och Gaza, än inne i Israel. Säkerhetsskäl är den officiella förklaring som ges. Men en demokrati kan inte ha olika lagar för olika människor.

Det andra skälet är sionismen:

Enligt Azmi Bishara är sionism samma sak som kolonialism. Förr var kolonialism ett fint ord. Européer byggde imperier för att sprida upplysningens ljus över mörka kontinenter. När sionismens sekulariserade pionjärer började bygga Israel ansågs inte deras ideologiska bränsle vara kontroversiellt, åtminstone inte i Europa. Men efterhand förlorade kolonialismen sin legitimitet. De europeiska imperierna föll samman och de tidigare koloniserade folken reste sig. Men för att fortsätta motivera den sionistiska koloniseringen av Palestina blev religionens legitimitet en ersättning för kolonialismens ideologi. Gamla testamentets symboler fick bli nationella symboler och det enda sättet att bidra till nationsbyggandet var att tillhöra judendomen.

– Det är därför som Israel är den enda stat i världen som inkluderar folk som inte bor där men exkluderar folk som faktiskt bor där. Israel definierar sig som en judisk stat som finns till för judarnas skull.

Palestinierna ses enbart som gäster. Men en demokratisk stat måste existera för alla sina medborgare.

Det tredje förhållandet som diskvalificerar Israel som demokrati, är diskrimineringen av palestinier med israeliskt medborgarskap:

Azmi Bishara vet inte riktigt var han ska börja för att beskriva hur förtrycket ser ut, men han sammanfattar med att ingen kan vara ockupant på morgonen och gentleman på kvällen. Han menar att staten Israel inte finns till för palestinier med israeliskt medborgarskap och samtidigt urholkas rätts säkerheten i landet genom den ockupationspolitik som förs på Västbanken och i Gaza. Detta genomsyrar allt i samhället. Azmi Bishara säger att eftersom 80 procent av befolkningen i Israel utgörs av judar kan parlamentet lugnt fatta diskriminerande lagar med ytligt sett demokratiska majoritetsbeslut. Men i en verklig demokrati står liberala värden över den processen.

– Majoriteten behöver inte lagar för att diskriminera. Om staten konfiskerar land, vems land konfiskeras då? Jo, palestinernas! All lagstiftning vad det gäller ägandeskap av land, planering och industrialisering är sionistiska och ideologiskt motiverade lagar. Det är helt klart att detta är lagar som är gjorda för att konfiskera land från palestinier för att bygga nya judiska områden. Detta är symboliskt mycket svårt för palestinierna eftersom konfiskeringen av land påbörja-

des tidigt i den judiska statens uppbyggnad och fortsätter än idag.

– I vissa fall sägs det att man måste ta palestiniernas behov i beaktande. Men frågan diskuteras endast efter oroligheter eller demonstrationer och av taktiska skäl och inte för att palestinierna ses som jämställda medborgare i landet.

Enligt Azmi Bishara finns diskrimineringen på alla nivåer i samhället och syns över allt, vilket han har många exempel på. Problemet är mycket djupt och varierar från diskriminering till ren fiendtlighet.

– Om palestinier till exempel demonstrerar eller protesterar så gör de det med fara för sina liv. För några år sedan öppnade polisen eld mot palestinska demonstranter med israeliskt medborgarskap och flera av demonstranterna dog. Polisen skulle aldrig öppna eld mot demonstrerande israeler med judisk bakgrund, även om de skulle vara mer våldsamma än de palestinska demonstranterna.

Att detta kan ske menar Azmi Bishara beror på att israeliska palestinier oftast ses och behandlas som fiender, medan det skulle vara otänkbart att se judar som fiender till den israeliska staten.

– Inga högre studier eller universitet är stängda för palestinska studenter, men det är väldigt få som kommer så långt och det finns väldigt få professorer med palestinsk bakgrund på de israeliska universiteterna. De palestinska studenterna kan studera precis vad de vill, men de kommer alltid att ha svårt att få jobb då det israeliska samhället är totalt militariserat, och eftersom inga palestinier gör värnplikt så utestängs de automatiskt från många arbetsplatser.

Under mötet vid Stockholms universitet tar han av sig kavajen och kavlar upp skjortärmarna. Ibland lutar han sig tillbaka och drar ett galghumoristiskt skämt om Bush eller Sharon. Men allvaret närvarar ständigt eftersom Azmi Bishara måste väga vad han säger på våg utifall hans uttalanden letar sig hem till Israel. Azmi Bishara valdes in i Knesset 1996 och som parlamentsledamot var han tvungen att gå ed på att han skulle vara lojal mot Israel och dess lagar. Han berättar att beslutet att svära eden var den svåraste kompromissen han någonsin gjort.

– Vilket Israel ska jag vara lojal mot? Israel byggdes på ruinerna av min nationalitet. Att svära eden var något jag gjorde för att få sitta i Knesset. Men det är klart att det är en väldigt, väldigt svår situation för mig, säger han och tar sig om magen som om han hade ont.

Azmi Bishara är ett lätt byte för sina politiska fiender på grund av eden han tvingades svära. Det är uppenbart för de flesta att det är svårt för honom att vara trogen den.

Därför terroriststämplades han och drogs inför rätta när han menade att palestinierna på Västbanken och i Gaza har rätt att göra motstånd mot den israeliska ockupationen.

– Jag kan säga att ockuperade folk har rätt att försvara sig. Jag får även säga att palestinier lever under ockupation. Men jag får inte lägga ihop ett och ett och säga att palestinier har rätt att försvara sig. Och jag som trodde att Aristoteles redde ut det där med logik för tusentals år sedan, säger han och fnysir bittert.

Inför det senaste valet menade parlamentets valkommitté att ett liknande uttalande som ovanstående var en konspiration mot staten Israel. Kommittén förbjöd Azmi Bishara att ställa upp i omval eftersom han lerat sig med Israels fiender. Den gången gav Högsta domstolen honom slutligen rätt att ställa upp i valet. Men han menar att det var en tydlig signal att han aldrig kan sitta säkert. När hopplösheten känns kompakt försöker han skaffa sig distans genom att låta statsvetaren inom honom ta över från politiker.

– Ibland känns det som om jag genomför en antropologisk studie i parlamentet. Jag är inspirerad av filosofen Karl Popper. Han förpackade världen på ett rationellt sätt och hans teorier om det öppna samhället är en ledstjärna. Jag tror på rationalism och moral – och jag tror att rationalism och moral måste separeras, säger han och antyder att palestinier med israeliskt medborgarskap är så illa tvungna.

”Det är helt klart att detta är lagar som är gjorda för att konfiskera land från palestinier för att bygga nya judiska områden.”

Fakta

Namn: Azmi Bishara.

Född: 1956 i Nazareth.

Bor: Nazareth.

Civilstånd: Gift.

E-postadress:

abishara@knesset.gov.il

Utbildning: Filosofie doktor, Humboldtuniversitetet i Berlin.

Språk: Arabiska, hebreiska, engelska och tyska.

Verksamhet i parlamentet:

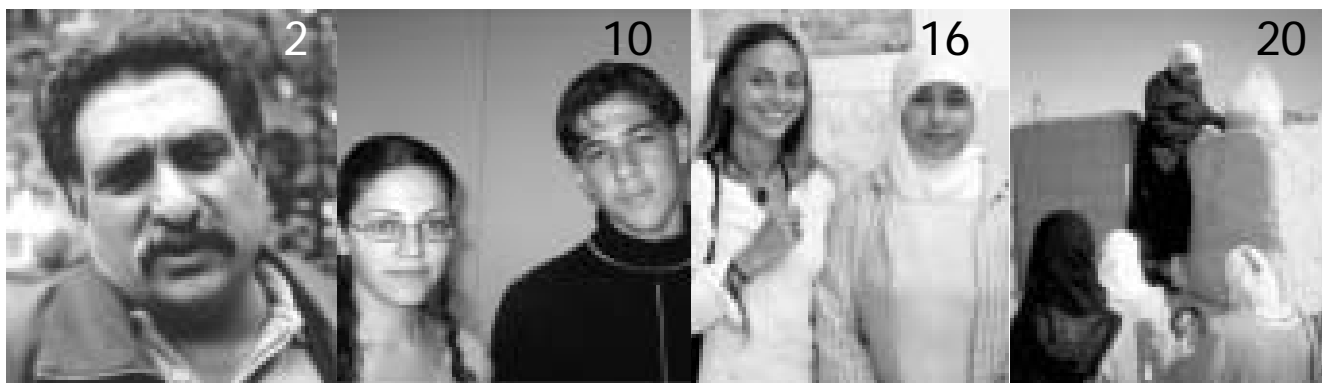
Tidigare ledamot av utskottet för gästarbetare. Nuvarande ledamot av utskottet för konstitutionen, lag och rättvisa; utskottet för utbildning och kultur; utskottet för statskontroll.

Andra offentliga uppdrag:

Grundare av Committee of Arab High School Students (1974), grundare av Arab Students Union in Israel, grundare av partiet National Democratic Assembly (även kallat Balad), tidigare ledare för filosofiska institutionen på Bir Zeituniversitet och forskare vid Van Leerinstitutet i Jerusalem.

Innehåll

Intervju med Azmi Bishara: "Israel är den enda stat i världen som inkluderar folk som inte bor där men exkluderar folk som faktiskt bor där"	sid 2
Ledare: Palestinas barn leker inte längre	sid 5
En färdplan för fler israeliska kolonier	sid 6
Sharons "Tango Mortale" av Lev Grinberg	sid 9
UD-seminarium om palestinska barns situation: "Det är dags att agera nu!"	sid 10
Flyktingarna i Libanon: "De trodde att de skulle kunna återvända efter några veckor"	sid 12
Det byggs en ny klagomur	sid 14
Bästa sättet att förstå är att besöka Västbanken och Gaza	sid 16
Edward Said 1935-2003	sid 17
Per Gahrton: Exit Ahlmark. Ökad chans för försoning Israel-Palestina	sid 18
Muren i Abu Dees: "Så tar vi oss över eller genom muren en efter en – de nyfödda, de nyförlösta..."	sid 20
Bojkotta Israel! Men hur når vi ut till allmänheten?	sid 22
Resa till projekten: "Det är inte många besökare som kommer till Gaza idag."	sid 24

ges ut av Palestinagrupperna i Sverige (PGS) med fyra nummer per år.
Presslagt 031112
Bild framsidan Petter Nyhlin

ISSN 1100-4746

© 2003 Palestinagrupperna i Sverige
Tryckt hos Tryckverksta'n, Örebro

Ansvarig utgivare Lisa Norman
Redaktör och layout Håkan Brunnström
I redaktionen Yvonne Fredriksson, Ken Schubert, Adnan Abou-Chakra, Rebecca Hybinette, Anna Wester, Frank Fredriksson.
Innehållet För innehållet i signerade artiklar svarar redaktionen. För innehållet i signerade artiklar svarar respektive författare. Redaktionen ansvarar inte för insänt, ej beställt material.
Adress Palestina Nu, Palestinagrupperna i Sverige, Tegelviksgatan 40, 116 41 Stockholm, 08 - 641 72 88.
E-post info@palestinagrupperna.a.se
Hemsida www.palestinagrupperna.a.se
Prenumeration Löpande 4 nummer per år 90 kr, institutioner 130 kr.
Postgiro 55 57 21-0, adress se ovan.

Palestinas barn leker inte längre

”Jag vaknar på natten av att soldaterna skjuter, jag springer till min mamma och säger att jag är rädd. Alla mina systrar var redan där. Jag somnade klockan tre på morgonen. Nästa morgon vaknar jag halv sju, jag tar på mig min skoluniform och går till fönstret för att se ut. Är det utgångsförbud eller inte? Ingen skola idag. Jag byter kläder och somnar för jag har inte sovit på natten. Jag vaknade klockan tolv och såg på teve. På teve såg jag barn i Dubai som lekte och var glada – men vi måste sitta inne och kan inte gå någonstans. Jag stängde av teven och satt ensam till klockan fyra – sen lekte jag lite med min syster till klockan blev sju. Då satte jag på min pyjamas, åt kvällsmat och gick till sängs. Soldaterna sköt igen och likadant nästa dag ”

”Min väg till skolan går först upp och sen ner och då kommer en israelisk tank med soldater. Dom tar min skolväska och kastar ut böckerna på gatan, mina böcker blir våta.

– Varför gör ni så? Frågar jag soldaten.
 – Håll klaffen svarar han. Jag får tillbaka mina böcker och han säger:
 – Försvinn till din skola!”

”Jag är rädd hela tiden. Jag undrar om pojkar och flickor i världen är lika rädda, naturligtvis inte... Vår situation är hemsk. Döden vore bättre.”

Detta är vittnesmål om hur palestinska barn upplever sin vardag under ockupationen. De finns beskrivna i Rädda Barnens rapport ”Growing up under curfew” som redovisades på Utrikesdepartementets Barnseminarium 1-3 oktober. I rapporten redovisas utförligt hur den israeliska ockupationen kränker palestinska barns rätt till hälsa, undervisning och säkerhet. Över 200 000 barn har förhindrats att komma till sina skolor och 197 skolor har förstörts. Sedan Intifadan startade har 132 elever dödats på väg till skolan och 2500 har skadats av israeliska armén.

482 militära vägspärrar delar in Västbanken i 300 små isolerade enklaver och Gazaremsan är styckad i fyra bitar. Apartheidmuren har inneburit ytterligare konfiskering av mark och ännu värre isolering av byar och städer.

Situationen har utvecklats till en humanitär katastrof för den palestinska civilbefolkningen!

Sveriges regering måste högt och entydigt kräva att muren rivs, avspärningarna upphävs och den palestinska befolkningen får internationellt beskydd.

**Lisa Norman, vice ordförande
 Palestinagrupperna i Sverige**

Har du inte fått Palestina Nu nr 3-2003?

Posten har gjort flera fel vid utdelningen i slutet av september. Skriv till oss så får du ditt exemplar. Ange **namn, adress, post nr, ort** och om du är **fadder**. Adress: Palestina Nu, PGS, Tegelviksgatan 40, 116 41 Stockholm.

Redaktionen

En färdplan för fler israeliska kolonier

För ett år sedan fick begreppet "färdplan" en ny betydelse. President George W Bush lade fram en plan för en snabb lösning av den eviga konflikten i Palestina. Med ett raskt hugg skulle problemet lösas och inom tre år etableras en palestinsk stat och konflikten är löst. Idag är det lätt att säga – så blir det inte. Det israeliska våldet har trappats upp med nya missilattacker i Gaza och rensningsaktioner på Västbanken. "Färdplanen" kommenteras inte längre i dagspressen och några aktiviteter från Bushs sida är inte att vänta. Istället talar nu vissa palestinska ledare om framtiden som en kamp mot apartheid inom en enda stat.

I somras var jag på semester i Finland. Vägen till Mumindalen låg framför mig. Kartan var en Europavägatlas och färden stannade upp i ett litet samhälle utanför Åbo. "Vart tog vägen vägen?" Det gick inte att komma vidare mot Merimasku. Skalan var fel, många viktiga detaljer saknades. På en bensinstation fanns lösningen – en bättre vägkarta. Sedan var det lätt.

Det är mycket lätt att komma fel om man inte har tillräckliga kunskaper om vägen. Bushs "roadmap" kallades till en början "vägkarta" på svenska. Med en bra vägkarta kan man lösa många problem på vägen – men om man inte vet vart man vill komma löser man inga problem. Översättningen är numera "färdplan". Men vad är det för "färdplan", vart leder den?

Israels invändningar

Israel hade från början mängder av reser-

vationer mot "färdplanen". Deras agerande visar också att de helt motsätter sig den och att det nuvarande "stödet" bara är till för publiken i omvärlden. Sharon har redan uttryckt sin cynism: "Låt dem bygga (bosättningar¹) men utan att tala om det."²

Sedan april i år har Israel levererat material till byggandet av tusentals nya hus på den ockuperade Västbanken. Planer som ska förverkligas under 2003. Bosättarnas

utposter, som ska nedmonteras, utökas enligt Peace Now även om några enstaka har avvecklats.

Kolonier på Västbanken kommer att få skattereduktion. Jordandalens bosättare får extrapengar och Israel kommer att bygga nya bosättningsvägar. Man har till och med planer på att bygga järnväg till kolonin Ariel, Västbankens största. Verkligheten visar alltså att Israel inte har någon som helst avsikt att följa "färdplanen".³

Apartheidmuren byggs på Västbanken. I oktober hade 145 km färdigställts (svart linje på kartan). Karta: PLO Negotiations Affairs Department

Palestinsk följsamhet

”Färdplanen” har en stark slagsida åt en-sidigt riktade krav på den palestinska myndigheten (se ruta). USA:s mål är att skapa en ”västerländsk demokrati” i Palestina genom tryck utifrån. Det har det palestinska ledarskapet tagit på sig att leva upp till. USA och Israel har länge betraktat Yassir Arafat som ”irrelevant” och ignorerat honom.

Cyniskt nog har de **samtidigt** beskyllt honom för alla självmordsbombningar och andra attacker mot israeler. Det är nu länge sedan Arafat hade ”kontroll” över sina palestinska undersåtar. Israel har effektivt slagit sönder alla ”moderata” krafter, som skulle kunna sättas in mot Hamas och andra våldverkare.

Palestinierna (PLC, Palestine Legislative Council) beslutade utan allmänna val att utse en ny starkare premiärminister i april. Den första var **Mahmoud Abbas**, gammal vapenbroder till Arafat men utan folkligt stöd. Han avgick i september eftersom han inte fick kontroll över alla säkerhetsstyrkor.

Kravet var också att man skulle inrätta en ny regering med tydlig ledning av en premiärminister – såsom i ”Västerlandet”. Det gjordes också, men idag sitter en ny premiärminister **Ahmed Qurie**, som ledare för en niopersoners krisministär. Något som visar den palestinska myndighetens ihållighet. Där finns ingen kraft efter Israels långvariga våldspolitik under den andra intifadan.

De ”västerländska” kraven är också allmänna val och en ny konstitution med stark parlamentarisk demokrati. Förslag finns, men kan inte förverkligas på grund av israeliska utgångsförbud och avspärningar.

På säkerhetsområdet var Mahmoud Abbas faktiskt framgångsrik. Al Hudna, vapenstilleståndet med Hamas, Islamiska Jihad och ”Popular Resistance” varade en och halv månad i somras.

Det råder ingen tvekan om att den palestinska sidan i form av männen kring Arafat gör precis allt vad de kan för att leva upp till ”färdplanen”. Faktum är att de krälar i stoftet medan Israel uttrycker förakt och i praktiken gör allt för att sabotera planen. Arafat och hans män har ingen annan plan än att klamra sig fast vid den lilla makt de har kvar tydligt symboliserad av det raserade huvudkvarteret i Ramallah. Sharons ”plan” är att fortsätta ”dödsdansen” med Hamas med israeliska råder och självmordsbombarnas svar.

Sista chansen till tvåstatslösning?

Just nu är det politiska läget mycket mörkt. Inom den palestinska motståndsrörelsen höjs röster för att kampen kan komma att gå över i ett ”apartheidstadium”. Det betyder att tvåstatslösningen överges och därmed fredsförhandlingarna. Istället vidtar en kamp **inom** en stat för lika rättigheter för alla medborgare – en man en röst. Detta skulle betyda en återgång till PLO:s uppfattning före mitten av 1970-talet. Då fördes kampen under parollen ”För ett demokratiskt Palestina” med vilket man avsåg hela det historiska Palestina.

Marwan Barghouthi (Fatahs politiska ledare på Västbanken, fängslad sedan 2002) framförde dessa tankar i sitt försvarstal under rättegången mot honom. ”Om israelerna inte antar tvåstatslösningen snart kommer Israel att försvinna. Hela landet kommer att bli en stat och i denna stat kommer palestinierna snart att vara i majoritet”. (Citerat efter U. Avnery⁴)

Faktaruta 1**”Färdplanen” i korta punkter**

◆ Framlagd av George W Bush vid ett tal 24 juni, 2002 och välkomnad av EU, Ryssland och FN.

◆ En tvåstatslösning kan bara uppnås genom slut på våld och terrorism och när det palestinska folket har ett ledarskap som agerar beslutsamt mot terror och är villigt och förmår praktisera demokrati baserat på tolerans och frihet.

◆ Genom Israels vilja att göra vad som är nödvändigt för att en demokratisk palestinsk stat ska kunna upprättas.

Fas I: Slut på terror och våld, normaliserade palestinska levnadsförhållanden och uppbyggnad av palestinska institutioner till maj 2003.

o Ovillkorligt slut på palestinskt våld.
o Palestinskt politisk reformering; ny konstitution och allmänna val.

o Israel drar sig tillbaka från områden ockuperade efter 28 september, 2000.

o Israel fryser all bosättningsaktivitet och avvecklar alla bosättningsposter upprättade efter mars 2001.

Fas II: Övergångsfas juni – december 2003.

o Skapandet av en oberoende palestinsk stat efter att allmänna val hållits.

o Internationell konferens med ”kvartetten” (USA, EU, Ryssland och FN).

Målet är att skapa en permanent fred även med Syrien och Libanon.

o Arabstaterna upprättar ”preintifadarelationer” med Israel.

o Palestinas nya konstitution genomförs.

o Skapandet av en oberoende palestinsk stat med provisoriska (provisional) gränser för att uppnå maximalt intilliggande (contiguity) områden.

Fas III: Permanent slutöverenskommelse och slut på den israelisk-palestinska konflikten 2004-2005.

o Slutgiltig permanent lösning avseende gränser, Jerusalem, flyktingar och bosättningar.

o En uppgörelse baserad på FN:s säkerhetsrådsresolutioner 242, 338 och 1397 och slut på ockupationen som började 1967.

Källa: PLO Negotiations Affairs Department, oktober 2003, egen översättning.

Muren bryter genom landskapet på många ställen – här vid Qalqilya.
FOTO: Via Sabeel - en ekumenisk teologisk kristen rörelse i Palestina.

Politik

Jeff Halper⁵ menar att "färdplanen" är sista chansen att uppnå en tvåstatslösning och han ser flera positiva delar i den: det är första gången som USA talar om "ett slut på ockupationen" och det första initiativet som sätter som mål upprättandet av en livskraftig palestinsk stat. Den har alltså flera fördelar framför Osloöverenskommelsen.

Men någonstans tror han ändå inte på den och då återstår bara kampen för en enda stat. Oviljan från omvärlden att tvinga Israel att dra sig tillbaka fullständigt från de ockuperade områdena leder honom till slutsatsen att vi nu kommer in i ett tillstånd av faktisk apartheid.

Kampen mot muren fortsätter.
FOTO: Via Sabeel.

Uri Avnery, ledare för Gush Shalom och nära vän till Yassir Arafat, är av en annan uppfattning. Han varnade redan för flera år sedan för denna utveckling. Hans argument – **mot** att bekämpa apartheid inom en stat – är att alla israeler är överens om att de vill leva i en stat med solid judisk majoritet. Detta finns djupt inbäddat i varje israel på grund av Förintelsen och antisemitismen. Eliminering av Israel skulle betyda förlust av allt de uppnått sedan de första bosättarna kom 1882.

Avnery varnar också för en tredje möjlighet: en israelisk stat i hela landet från vilket det palestinska folket kommer att drivas ut. Det finns "mjuka" sätt att uppnå etnisk rensning; odramatiskt, långsamt, dagligen, till och med rutinmässigt. Man sätter press på hus- och markägare att sälja till ett mycket högt pris... Detta har förekommit under den senaste 120 åren men tempot kan höjas.⁴

Vart bär det härifrån?

Så vart bär det hä'n? Jag vet inte och knappast någon annan heller. Den nyligen bortgångne Edward Said skrev i juni något som kan liknas vid ett politiskt testamente (Al-Ahram weekly, 12-18 juni, 2003). Inledningsvis tar han upp "färd-

planen" som ett sätt att pacificera palestinierna: "Inget våld, inga protester, mer demokrati, bättre ledare och institutioner..."

"Men allt är inte mörker" skriver Said. "Den enda genuina gräsrotsrörelsen som står fri från både religiösa partier... och den traditionella nationalismen som erbjuds av Arafats gamla Fatahaktivister..." "Den har fått namnet 'Det Nationella Politiska initiativet' (se Palestina Nu nr 2-03). "Visionen här är inte en framskapad provisorisk stat på 40 procent av landet med flyktingarna övergivna och att Israel har kvar Jerusalem, utan ett oberoende territorium befriat från militär ockupation genom massaktiviteter som omfattar både araber och israeler var helst det är möjligt" (egen översättning).

Håkan Brunström 031101

- 1 Bosättningar = settlements kallas av palestinier för colonies = kolonier på svenska.
- 2 Israel Media Digest, 030623.
- 3 PLO Negotiations Affairs Department, oktober 2003.
- 4 Barghouthis scarecrow www.amin.org 031003
- 5 Koordinator för den israeliska kommittén mot husdemoleringar, ICAHD.

Faktaruta 2

Israels brott mot färdplanen

- Sedan 30 april, 2003 har Israel skickat ut material för upprättandet av 1 624 hus på den ockuperade Västbanken.
 - Israel har lagt fram planer på att bygga 11 806 hus på de ockuperade områdena till slutet av 2003.
 - Enligt Peace Now har nya bosättningsutposter byggts även om antalet minskat med fyra (96 stycken finns kvar).
 - I augusti kungjorde bostadsministern planer på direkt statligt stöd för att bygga nya hus i Östra Jerusalem och avsatte 45 miljoner US \$ för detta.
 - Finansministern planerar att reducera skatten med 13 procent för 60 kolonier.
 - 90 miljoner US \$ satsas på kolonierna i Jordandalen.
 - Tre nya bosättningsvägar byggs.
 - Det israeliska järnvägsbolaget planerar att bygga en järnväg till Ariel, 29 km för 67 miljoner US \$.
- Källa:** PLO Negotiations Affairs Department, oktober 2003, egen översättning.

Ali, initiativtagare till våra projekt, pekar ut Apartheidmurens sträckning genom Abu Dees.
Se artikel sid. 20.
FOTO: Margareta Sjöberg.

Sharons "Tango Mortale"

av Lev Grinberg
Översättning Lisa Norman

Det internationella samfundet borde vara djupt oroat över den israeliska regeringens beslut att avlägsna Yassir Arafat och att detta beslut backas upp av USA:s veto i säkerhetsrådet.

Vart leder Ariel Sharons politik israeler och palestinier?

För att förstå det måste man studera Sharons handlingar och dess konsekvenser från det att Likud kom till makten. Till exempel bör man komma ihåg att Hizbolla byggdes upp som ett direkt resultat av den israeliska ockupationen av södra Libanon 1982. Rörelsen fanns i praktiken inte tidigare. Sharon vilseledde Israel in i Libanon och han konstruerade lögnen för premiärminister Begin och regeringen. För arton år sedan slog Kahane-kommissionen fast att Sharon inte längre kunde vara försvarsminister på grund av sitt ansvar för massakern i Sabra och Shatila; nu är han vald till premiärminister. Arton år är också den tid det tog för den israeliska armén att komma ur det libanesiska träsket, efter hundratals onödiga dödsoffer.

En välrustad, stor och berömd armé tycktes besegrad av Hizbolla, en liten fanatisk organisation, som lyckades driva den israeliska krigsmakten ut ur Libanon.

Sharons strategiska misslyckande, som ledde Israel in i Libanon upprepar sig nu i förhållande till palestinerna, dock på en mycket farligare nivå eftersom den äventyrar Israels hela framtid. Även på den palestinska arenan har Sharon och Likudregeringens politik förstärkt positionerna för de radikala islamistiska organisationerna. Hamas och islamiska Jihad existerade knappt innan Likud kom till makten 1977. Den uttalade politiken att tillåta och uppmuntra aktiviteten hos islamistiska organisationer (som tidigare drev en social verksamhet helt inriktad på närsamhället) grundlades i övertygelsen att Arafat och hans nationella sekulära organisationer måste försvagas.

Ariel Sharon etablerade också ett nät av palestinska kollaboratörer, som samarbetade med ockupationsmakten. Dessa kal-

lades Village Societies och leddes av Mustafa Dodin. De fick bland annat vapen för att kunna drabba samman med Fatahaktivisterna.

Strategin att etablera en palestinsk samarbetsorganisation misslyckades naturligtvis. Den första intifadan började som ett resultat av två av Sharons andra mer framgångsrika projekt; att flytta Arafat från Libanon till Tunisien och uppbyggnaden av Hamas. I ljuset av Arafats minskade inflytande och störet av Hamas var det de sekulära organisationerna, ledda av Fatah och PLO som satte igång intifadan.

Sharon har också sin skuld i att den andra intifadan, Al-Aqsaintifadan startade. Han skärpte rivaliteten mellan de islamiska grupperna och Arafats sekulära anhängare, genom att besöka tempelberget. Denna visit fick de sekulära palestinerna att visa sin lojalitet med Jerusalem och de heliga platserna. För att förhindra Hamas från att dra politiska fördelar gav sig PLO-anhängarna ut på gatorna för att demonstrera mot Sharons besök.

Vad har då Sharon åstadkommit sedan han blev vald?

Han vilseleder fortfarande den israeliska allmänheten (och USA) enligt det mönster han utarbetade till perfektion i Libanon. Han arbetar för att avvärja den palestinska myndigheten och neutralisera de civila, sekulära organisationer som stöder Arafat, framför allt Fatahaktivisterna. Hans krig mot Hamas är inget annat än ett krig mot Fatah och den pragmatiska grupp som 1993 vågade ge sig in i en förhandlingsprocess med pragmatiska israeler för att uppnå en historisk kompromiss. Kampanjen mot Arafat och de pragmatiska krafterna innebär att Hamas stärks och är på väg att bli den dominerande organisationen bland palestinerna. Jag vill betona att detta inte är ett oavsiktligt misstag av Sharon, det är hans koncept och det kommer vi att få sörja i generationer framöver.

Sharon kan bara tänka sig ett fullständigt krig mot palestinerna och deras to-

tala underkastelse. De sekulära palestinska kretsarna, som har en moderat position ställer till problem för honom, eftersom det avslöjar hans extrema inställning. Det är därför han genom sin list måste oskadliggöra dem politiskt och det är därför han förkastar vapenstilleståndet. Enligt Abu Mazen föreslogs vapenstilleståndet för att bemöta Sharons krigsstrategi. Abu Mazens argument var att palestinerna måste sluta med alla terrorattentat och acceptera ett ensidigt vapenstillestånd för att visa hela världen att det är Ariel Sharon som är den verkliga fredsvägraren.

Det var skälet till att Abu Mazens regering skulle elimineras, men det kunde inte ske helt öppet. Sharon försökte uppnå det genom att strunta i att släppa depolitiska fångarna och låta bli att avveckla bosättningsarna och de militära vägspärrarna. När detta inte hjälpte började han på ett systematiskt sätt att avrätta ledare och aktivister från Hamas. Syftet var att Abu Mazens regering skulle falla, och att Arafat skulle få skulden för det.

Det måste stå fullständigt klart att syftet med avrättningarna inte var att skada Hamas, utan Abu Mazen, Arafat och de pragmatiska krafterna i den palestinska myndigheten och PLO. Avrättningarna stärker bara Hamas och det vet den listige Sharon mycket väl. Han förstår att Hamas är en mycket bekvämare rival att förklara krig mot än Abu Mazen, Abu Ala eller Arafat.

Det förslag som framförts av den israeliska militären och försvarsministern om att Arafat ska oskadliggöras genom deportation eller avrättning, kommer att bli dödskyssen för hela den politiska processen, inte bara "färdplanen". Orsaken är enkel: det kommer inte att finnas någon pragmatisk palestinsk ledare eller organisation kvar med tillräcklig politisk auktoritet att föra förhandlingar och diskutera en kompromiss.

Bara Sharon och Hamas kommer att fortsätta dansa sin "Tango Mortale".

www.amin.org 030917

Palestinas barn

UD-seminarium om palestinska barns situation

”Det är dags att agera nu!”

Under tre dagar i slutet av september stod situationen för Palestinas barn på Västbanken och Gaza i fokus på ett seminarium i UD:s regi. Det var Anna Lindh som tog initiativet till detta seminarium som hade till syfte att utmytna i konkreta råd till regeringen. Nu fick seminariet klara sig utan henne, vilket antagligen bidrog till den dåliga uppslutningen av politiker och journalister, som var den främsta målgruppen.

Seminariedeltagare och inbjudna talare utgjorde tillsammans en gedigen kunskapskälla om hur situationen ser ut och vad som behöver göras för att lösa den. Många svenska och palestinska utomparlamentariska organisationer fanns representerade, såsom Rädda Barnen, Olof Palmes Internationella Center och Palestinian Medical Relief Society med flera. Även den palestinska myndigheten fanns representerad. Med under hela seminariet fanns också palestinska barn och ungdomar, som garanterade att varje programpunkt verkligen fick ett barnperspektiv.

Seminariet avslutades med en paneldiskussion, där också publiken var aktiv. Åsikterna om FN, USA och EU:s roll i konflikten gick isär, och diskussionen hettade stundtals till. Men budskapet till regeringen och den nya utrikesministern blev ändå klart: Det är dags att agera! Det räcker inte med enbart humanitärt bistånd till Palestina, de behöver politiskt stöd och många nämnde internationell närvaro på plats som ett steg på vägen.

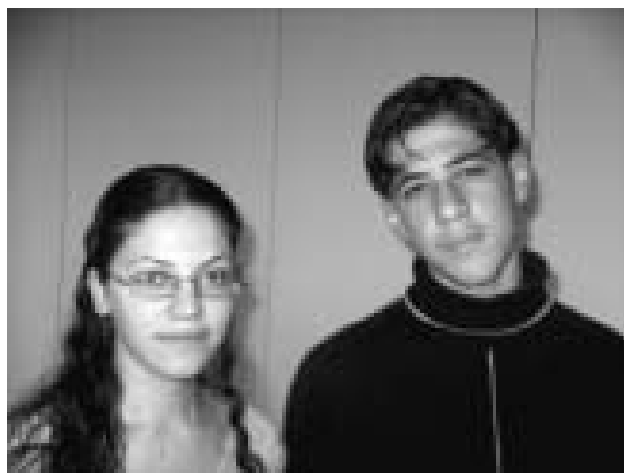
Ett smakprov från seminariet

I dag finns det 350 barn under 18 år i israeliska fångelser. Att den siffran håller sig konstant är missvisande, eftersom de släpper fem barn varje gång de arresterar fem nya. Barnen sitter i militärfångelser för vuxna och trots att de bara är 16-17 år, behandlas de som om de vore vuxna.

George Abu Al-Zulof berättade att en del av barnen slitits upp ur sängen av soldater mitt i natten, medan andra arresterats under sin väg till eller från skolan. I fångelserna behandlas barnen mycket illa. Barn har berättat om såväl psykisk som fysisk tortyr. Fångelsevistelsen är för de flesta barnen kort, men sätter naturligtvis starka spår hos barnen under resten av livet.

Läs mer på www.dci-pal.org

Text och foto: Anna Wester

Palestinska ungdomar var inbjudna för att garantera att seminariet hade ett barn- och ungdomsperspektiv.

PGS satt med i den referensgrupp som planerade seminariet och deltog aktivt i diskussionerna. Här är PGS vice ordförande Louise Norman och Eva Hammad aktiv i Göteborg.

Sagt på seminariet

”Du kan inte bilda en stat, och få demokrati – utan frihet.”

Dr Mustafa Barghouthi, Palestinian Medical Relief Society.

”Vad som behövs är en politisk lösning!”

Richard Cook, UNRWA.

”De barn som mår sämst, är de barn som fått sina hus förstörda av bulldozers eller genom sprängning”.

Dr Eyad El Saraj, Gaza Community Mental Health Programme.

Namn: Miriam Hijjawi.

Ålder: 17.

Bor: Ramallah på Västbanken.

Vilket är ditt uppdrag här i Sverige?

Att möta svenska skolungdomar och berätta om konflikten och om vårt vardagsliv i Palestina. Vi är med på konferensen och berättar hur vi barn och ungdomar ser på vårt samhälle och vår rätt att vara med och påverka olika beslut som rör vår framtid.

Vad är det viktigaste du vill berätta för de svenska ungdomarna?

Jag vill visa att vi inte är terrorister, att vi är som dem, helt vanliga ungdomar.

Tycker du att de svenska ungdomar du mött, haft förståelse för situationen i Palestina?

Jag blev chockad över hur mycket bakgrundskunskap de hade om konflikten. De var väl förberedda inför vårt besök. Alla har varit väldigt nyfikna och ställt många frågor.

Vad har du för förhoppningar när det gäller framtiden?

Att Palestina skall bli en självständig stat, och att få leva i fred.

Anna Wester

Tomas Hammarberg, Olof Palmes Internationella Center och George Abu Al-Zulof från den palestinska sektionen av Defence for Children International. Han talade om de tusentals och åter tusentals barn som fångslats av den israeliska militären sedan den första Intifadan började.

Yvonne Fredriksson från PGS diskuterar med en av de inbjudna palestinska ungdomarna.

Flyktingarna i Libanon: De trodde att de skulle kunna återvända efter några veckor

Yousef och Sara som kom som flyktingar år 1948 till Libanon. De väntar fortfarande på att få återvända till sin hemby.

Vi är beslutsfattare på Migrationsverket i Göteborg och arbetar med asylsökande från bl.a. Mellanöstern vilket betyder att vi måste vara väl insatta i situationen för palestinier, eftersom det är många som kommer till Sverige och söker asyl.

Migrationsverket har alltid ont om pengar så det finns små möjligheter att resa i tjänsten. Därför tog vi nyligen återigen vår semester i anspråk för att lära oss mera om situationen för statslösa palestinska flyktingar i Libanon.

Vi besökte flyktinglägret Shatila som ligger i Beirut. Där har vi varit många gånger tidigare. Vad som slog oss denna gång var att administrationen i lägret tycks ha upphört. Tidigare fanns Popular Committé som bestod av olika palestinska fraktioner, men ny tycks det som om allt har lösts upp och djungelns lag råder. Nu är det inte bara palestinier som bor i lägret. Här finns libaneser, syrier, afrikaner, sri lankeser och många andra nationaliteter.

Fattigdomen breder ut sig, liksom spritförsäljning, sexhandel och narkotika m.m. Möjligheter för en statslös palestinier att överleva är nästan obefintlig. Den libanesiska lagen förbjuder en palestinier

att arbeta som läkare, tandläkare, ingenjör o.s.v. De tillåts att arbeta som städare, jordbruksarbetare och inom andra okvalificerade yrken trots att de är välutbildade. De unga statslösa palestinska flyktingarna ser en mörk framtid i Libanon.

Nyligen har Libanon antagit en lag som förbjuder statslösa palestinska flyktingar att äga fastigheter. Den som idag äger en fastighet vet inte om den kommer att kunna gå i arv till närmaste släkting.

Det som är positivt med flyktinglägret Shatila är Ungdomscentret som stöds av Rädda Barnen, Palestinagrupperna och andra NGO:s. Dit kommer många ungdomar och besöker biblioteket, får hjälp med läsläsning och deltar i andra aktiviteter. Nyligen har de öppnat ett "guesthouse". Där kan de som ger stöd till Centret bo för en billig penning ca 10 US \$ per dygn. Det finns fyra bäddar för män och fyra för kvinnor, kök och toalett med dusch. Vill ni stödja Centret och bo där tag kontakt genom e-post: ADN1@cyberia.net.lb

Vi besökte även flyktinglägren Ein el Hilwe, Rashediye och Mieh Mieh. Där är situationen än värre för där tillåts människor inte ens föra in byggnadsmaterial.

Smuggling av detta förekommer dock nattetid. Alla vet att palestinska familjer är många i hushållet och många familjer bor nu i ett rum och kök. Framtidsmöjligheterna för en palestinier i dessa läger att bilda familj och försörja sig är obefintlig.

Säkerheten i lägren är också näst intill obefintlig. I lägren förekommer egna ingripanden och arresteringar. Många beväpnade personer syns i de trånga gränderna. Vi övernattade i Ein el Hilwi dock utan att sova särskilt tryggt. Dagen därpå var det skottlossning mot en person som sympatiserar med en islamistisk grupp. Det finns många vapen i lägren.

Många av de palestinska flyktingarna är registrerade hos FN-organet UNRWA som bistår vissa familjer med förnödenheter, skola och viss hälsovård. Men vem har skyddsmandatet över de palestinska flyktingarna? Ingen. Det finns inget skyddsmandat för dem, såsom det finns för andra flyktingar i världen.

År 1948 bildades det ett FN-skyddsmandat för palestinier UNCCP, men detta mandat tycks ingen ha kunskap om. Många säger att mandatet har upphört utan att få ersättare. Varför inte ställa alla palestinska flyktingar under samma man-

dat, UNHCR:s mandat. Då skulle även de palestinska flyktingarna få bättre möjligheter att hävda sina rättigheter. En av dessa rättigheter är rätten att återvända.

Vi träffade paret Yousef och Sara som kom som flyktingar år 1948 till Libanon. De väntar fortfarande på att få återvända till sin hemby. De berättade om hur fint liv de hade i Safed som numera ligger i dagens Israel. Där ägde de en bit mark, odlade grönsaker som de sålde på marknaden i Haifa. Familjen visade upp gamla handlingar som bevis för att de ursprungligen kommer från Safed. Då de kom till Libanon trodde de att de skulle kunna återvända efter några veckor. Först kom de till södra Libanon. De första veckorna smög sig Yousef tillbaka till sin hemby för att plocka frukt och grönsaker från sina odlingar och smög sig sen tillbaka till södra Libanon.

Vi träffade en palestinsk advokat som berättade att han tillsammans med en egyptisk och en libanesisk advokat fört 81 fall inför libanesisk domstol angående rätten för palestinier att få återvända. Nu håller advokaterna på att samla in bevis för att de fallen ursprungligen kommer från det forna Palestina. Advokaterna tror att de kan föra fallen vidare till Internationella Brottmålsdomstolen. De hoppas att liknade fall tas upp inför domstol i Syrien, Egypten, Jordanien och i andra länder.

Det var en samlad uppfattning i lägren att de vill ha hjälp av svenska läkare och sjuksköterskor med vidareutbildning av den palestinska sjukhuspersonalen. De var besvikna över att ingen från den svenska ambassaden tagit kontakt med dem för att besöka lägren och se deras utsatta situation och deras behov av skydd.

Text och foto:

Birgitta Elfström

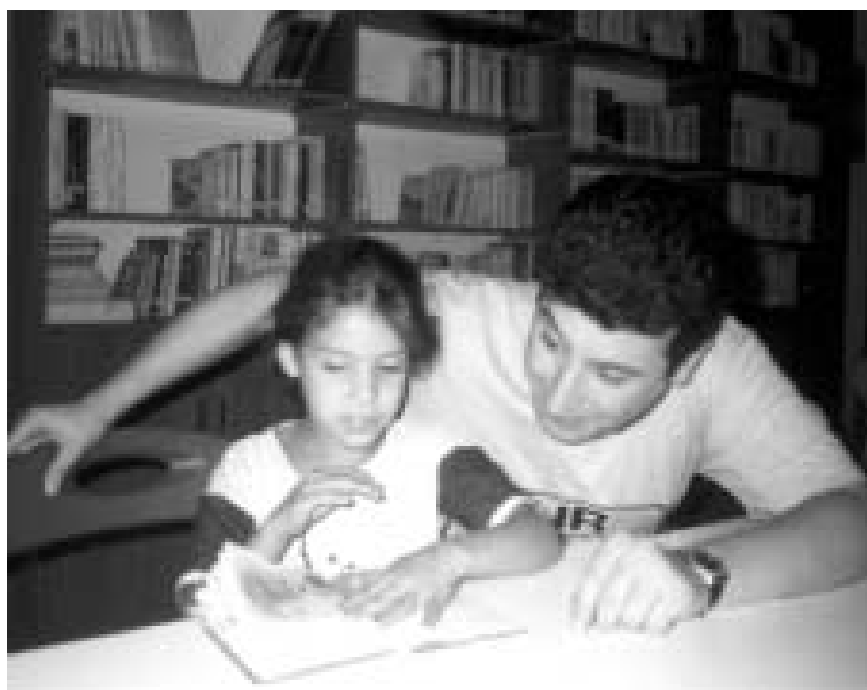
Arne Malmgren

**Jurister och beslutsfattare
på Migrationsverket**

Har dessa barn en framtid?

”Det som är positivt med flyktinglägret Shatila är Ungdomscentret som stöds av Rädda Barnen, Palestinagrupperna och andra NGO:s. Dit kommer många ungdomar och besöker biblioteket, får hjälp (som här) med läxläsning och deltar i andra aktiviteter.”

Muren under uppförande utanför Sawareh.

Det byggs en ny klagomur

Text och foto: Britta Samuelsson

”En ny klagomur byggs och vi palestinier kommer att stå på varsin sida i tårar tills den försvinner.” Det är muren på Västbanken som Osama Zahaikah beskriver. Muren som kommer att dela hans by Sawahreh strax utanför Jerusalem i tre områden. Muren som i sin framfart river ner hus och drar upp tusenåriga olivträd. Det är över den Osama och hans bybor ropar ut sin klagan.

De vet vad som har hänt på andra ställen där Israel redan byggt den åtta meter höga muren. Från israeliskt håll talas det om säkerhet och försvar men för palestinierna handlar det om en mur långt in på Västbanken som tar land och isolerar samhällen och människor. Invånarna i Sawahreh fruktar samma öde som drabbat byarna runt Qalqiliya och Tulkarem.

Spåren från schaktmaskinerna visar vart muren kommer att gå. Alla kan se det och vet vad det innebär. Sawahreh kommer inte att vara en by utan tre samhällen helt isolerade från varandra. Familjer kommer att splittras, ungdomar kan inte komma till sin skola, andra förlorar sina arbeten och kanske allra värst – de 3500 invånarna i området Sheik Saad förlorar kontakten med yttervärlden. Den enda vägen till området har redan stängts av för bilar. På andra sidan finns bara en djup, svårframkomlig dal. Det börjar mörkna i oktoberkvällen. Lju-

sen tänds i husen och bildar ett vackert mönster av gula sken över Sawahrehs kullar. Det är svårt att tro att Jerusalems innerstad med all sin kvällskommers bara ligger några kilometer bort. Här råder frid och för en stund känns schaktmaskinernas dånande avlägset, som ett svagt minne från en natts mardröm. Men bland ljusen finns de som ständigt lever i mardrömmen trots tystnaden och nattens skönhet. I tystnaden sker saker som byborna för ett par år sedan aldrig hade kunnat föreställa sig.

För en månad sedan gästades Ali Shqerat mitt i natten av israelisk polis för andra gången. Polisen förhörde honom och släppte sedan av honom vid en check-point flera kilometer bort. Efter förnedringar från soldaterna kunde Ali ta sig tillbaka hem. Sedan den natten sover Ali inte i sitt tält med sin familj. Rädslan för att israelerna ska komma igen har satt sig i ögonen på Ali. De är röda och glansiga på grund av all sömnbrist och han skakar när han berättar.

– Jag brukar lägga mig en stund under något träd, säger han och pekar med armen mot några mörka skuggor bland olivträden.

Alis fel är att han har ett orange ID-kort och inte ett blått som resten av hans familj. Det blåa ID-kortet bevisar att man är jerusalemite. Det orange att man är västbankare. När korten delades ut till famil-

jerna 1967 hade Ali och hans föräldrar av rädsla och minnen från kriget 1948 lämnat Sawahreh. När de en vecka senare kom tillbaka till Sawahreh var det för sent. De blåa korten var redan utdelade. Ali blev västbankare.

– Jag har sedan jag gifte mig för tio år sedan försökt att ansöka om ett Jerusalem ID-kort som min fru och mina barn har, men aldrig fått något svar från de israeliska myndigheterna, säger han.

800 andra familjer i västra Sawahreh har samma problem med olika ID-kort. Fram till att muren började byggas har dessa familjers problem handlat om att vara utestängda från socialförsäkringar, sjukvård och från att kunna ta sig till vissa områden.

Nu handlar det om att kunna bo kvar med sin familj eller tvingas flytta. Enligt Israel är Ali illegal i sitt eget hem, eller rättare sagt på den mark som hans hem tidigare låg på. Huset demolerades i början av sommaren och familjen bor sedan dess i tält.

– Min familj har bott här i generationer, men nu är jag plötsligt illegal och om israelerna kommer igen och upptäcker mig kanske de tar mig till ett ställe, varifrån jag inte kan ta mig hem igen, säger han och hans ansikte indikerar att fruktan ständigt är närvarande.

Osama Zahaikheh som sitter i byns Civil Committee menar att Israels agerande gentemot Ali och de andra i västra Sawahreh som har orange ID-kort handlar om en önskan att tömma området på palestinier.

– Muren gör att västra Sawahreh hamnar på den israeliska sidan. Den delen vill israelerna helst ha själva och genom sitt agerande försöker de tömma området, främst genom att skrämman människor så mycket att de flyttar till den andra sidan. Israel vill ha landet, inte oss, säger han med en suck.

Hans teori är skrämmande. Om området kan tömmas på palestinier, blir andelen palestinier färre i Jerusalem vilket kan användas mot palestinernas önskan om tillgång till den heliga staden och dess religiösa platser.

Tillsammans med flera manliga bybor sitter Osama och Ali och dricker mintté under stjärnorna i Sawahreh. Historierna om de senaste månadernas händelser är otaliga. Det handlar om människor som fått böta för att de har personer med orange ID-kort i sitt hus.

Andra berättelser handlar om människor som fått sina hus förstörda därför att de ligger i vägen för murbygget eller den planerade bosättningen på ena kullen. Ytterligare personer har arbete och bostad på olika sidor om den blivande muren. Trots det är Osama optimistisk. Muren står inte där ännu.

Huset demolerades i början av sommaren och familjen bor sedan dess i tält.

Palestina Nu 4-2003

– Vi kämpar allt vi kan. Härifrån kommer vår ickevåldskamp mot muren att börja, säger han.

Ett tält har byggts i byn av Osama och hans vänner för att informera bybor och andra om vad som händer. På stora skyltar står texter mot apartheid och att familjer ska behöva splittras. Mellan dem hänger kartor på byns olika områden.

– Det är militärens kartor och på dem kan vi se exakt vart muren kommer att gå. Minst trettio hus till måste rivas om de ska hålla sig till den här kartan, säger Osama.

Tältet är en symbol för bybornas fortsatta kamp. Här samlas de till bön och demonstration varje fredag. Här kan folk sitta ner och diskutera och ventilera sina funderingar över framtiden.

– Från israeliskt håll har informationen varit obefintlig. Tack vare vårt tält får människor reda på vad som händer med deras land, säger han.

Människor har sökt information och intresset för tältet och dess verksamhet har varit stort.

– Jag blev positivt överraskad när över 500 personer kom till en informationskväll om murens effekter, berättar Osama.

Han tror på bybornas kraft och att den kan leda till att schaktmaskinerna slutar arbeta och muren stoppas.

– Jag tror folket här är mycket starkare än i många andra länder. Gandhi kunde, säger han och lyfter övertygande på ögonbrynen.

Murar kan byggas och rivas, men den förstörelse som sker i människor är svårare att läka. Alis ögon förblir märkta av upplevelsorna. Det vet hans fru när hon i dörröppningen till tältet säger.

– Att vi inte har något hus längre är inte det viktigaste. Man kan bygga ett nytt hus men inte en yngling.

Bästa sättet att förstå är att besöka Västbanken och Gaza

Frideborg Ognissanti var en av deltagarna på sommarresan – här med en palestinsk vän.

Det är svårt att få en bild av situationen i Palestina genom medias snabba klipp och sensationsrapportering. Bästa sättet att förstå hur det palestinska folket har det, är att besöka Västbanken och Gaza. Genom att möta och tala med människor får man en bild av hur ockupationen påverkar livets alla områden.

Därför ordnar Palestinagrupperna sedan många år tillbaka resor till Palestina/Israel, och i somras var det dags igen för en ungdomsresa. Under tio dagar åkte Yvonne Fredriksson ner med en grupp, som till hälften bestod av medlemmar ur JIPF – Judar för Israelisk Palestinsk Fred och till hälften av studenter.

Frideborg Ognissanti var en av deltagarna:

– Det var som att kliva in i TV-nyheterna, men nu var det verklighet. Det gick inte att byta kanal.

Genom sitt arbete som internationell sekreterare på Stockholms Universitets Studentkår, har Frideborg kunnat använda sina kunskaper och erfarenheter från resan, i sitt dagliga jobb. Hon har ett nära samarbete med Palestinagruppen på kåren och tillsammans har de till exempel arrangerat ett välbesökt föredrag med Azmi Bishara när han besökte Stockholm i september.

När jag nu träffar henne har hon tillsammans med engagerade studenter, ordnat en utställning och informationsbord om kårens samarbetsprojekt i världen. På en skärm hänger bilder från sommarresan; ett raserat hus i Old Askar Camp, en vägspärr i Ramallah, och människor hon mött på resan.

Hur var resan? Var den som du hade förväntat dig?

– Resan överträffade alla förväntningar, framför allt för att vi hann med så väldigt mycket.

Gruppen besökte bland annat Ramallah där de träffade Dr Mustafa Barghouthi och besökte ett ungdomscenter. Tillsammans med människorättsorganisationen Physicians for Human Rights (PHR) reste de till Tulkarem och följde organisationens sjukvårdsarbete under en dag. Där fick de också se stora delar av det murbygge som i dag stänger in befolkningen i Qalqiliya och Tulkaremområdet.

De gjorde även ett besök vid PGS projekt i Askar Camp utanför Nablus, där barnen med glädje visade upp det nya centret. De dansade, sjöng och scouterna visade sina färdigheter. I Jerusalem träffade gruppen företrädare för FN-organet UNRWA, som berättade om situationen för de palestinska flyktingarna.

De hann även med ett kort besök i Gaza. Resan dit var ett äventyr i sig. Vid Eretz checkpoint, som är enda vägen in i Gaza, fick gruppen tillbringa mer än fyra timmar. Efter många samtal till Svenska Kon-

Det är alltid svårt att ta sig fram i Palestina som här vid "checkpointen" i Qalandiya mellan Jerusalem och Ramallah. FOTO: Yvonne Fredriksson.

suladet och till PHR som hade skrivit en inbjudan till dem, fick de passera. De fick dock lova att åka ut igen efter bara några timmar.

På vägen in till Gaza City såg de den ofattbara och meningslösa förstörelse som militären åsamkade när de drog sig tillbaka från Gaza i somras. Alla träd var uppdragna, åkrarna sönderkörda och många hus sprängda.

Under den korta tiden i Gaza gjorde de ett besök hos Gaza Community Mental Health Programme, och under någon timme kunde de njuta av stranden, som är en viktig plats för människor under den svåra situation som nu råder. Där är människor glada, där kan de koppla av, umgås med varandra, leka, stöjja och bada.

Hur tycker du att ni blev bemötta av palestinerna?

– Vi möttes av en otrolig gästfrihet. Alla var väldigt vänliga och vi blev bjudna på te och mat. När vi kom till flyktinglägren var det lite annorlunda. Folk höll distans tills de förstod vilka vi var och varför vi kommit. Jag tyckte det var synd att många kvinnor kunde så dålig engelska, jag hade velat prata mer med dem.

– Varje plats var som en ny värld, beroende på var man var, vilken situation som rådde och vilka traditioner som fanns där.

Frideborg var ganska väl insatt i Palestina-frågan innan resan. Hon har en pol. mag. i Statsvetenskap och har varit engagerad i Kristna Fredsrörelsen. Men hon tycker ändå att hon lärde sig mycket genom att se och uppleva situationen på plats, och fick sina åsikter förstärkta.

– Efter att med egna ögon sett hur svår situationen är för palestinerna, har jag blivit säkrare på att argumentera för att Palestina behöver vårt stöd. När någon ifrågasätter studentkårens stöd till Palestina, kan jag berätta om mina upplevelser från till exempel flyktinglägren.

Frideborgs starkaste upplevelse var när de besökte en familj som bara en dag tidigare fått sitt hus sprängt av israelisk militär. De hade inte bara förlorat sitt hus, utan även sin son som några dagar innan gruppens besök hade sprängt sig själv i en självmordsattack inne i Israel.

Gruppen fick lyssna till familjens berättelse och det var mycket sorg i luften. Familjen var förtvivlad över det som skett. De kände en oerhörd sorg över att ha förlorat sin son på ett sådant fruktansvärt sätt och nu hade de dessutom blivit utsatta för kollektiv bestraffning.

Under resan fick de också möjlighet att träffa företrädare för israeliska fredsrörelsen. Mest imponerad var Frideborg av Schimistin, en sammanslutning av studenter som vägrar gå in i armén och hon tycker att B'tselem gör ett bra och viktigt jobb. Hon tycker att de var tydliga i sina ställningstaganden mot Israels övergrepp. Även om hon förstår att de största israeliska fredsorganisationerna är beroende av ett brett stöd bland den israeliska befolkningen, skulle hon önska att de kunde vara lika tydliga och kraftfulla som till exempel vägrarna är.

Kommer du att fortsätta ditt engagemang för Palestina i framtiden?

– Absolut, men jag vet inte riktigt i vil-

Fest för funktionshindrade barn i Askar Camp utanför Nablus. FOTO: Yvonne Fredriksson.

ken form. Nu gör jag det genom mitt jobb på studentkåren, och jag är engagerad i Kristna Fredsrörelsen som gör mycket bra för Palestina. Jag skulle även kunna tänka mig att åka ner som följeslagare.

Anna Wester

Edward Said

Jag träffade aldrig Edward Said personligen även om vi hade många gemensamma vänner, reste till samma platser och även deltog vid några möten tillsammans. Kanske var det bäst så, då jag uppskattade honom så mycket att jag inte är säker på att jag skulle ha kunnat hålla en bra konversation med honom. Å andra sidan läste jag mycket av vad han skrivit, arbetade med de frågor som stod honom nära och pratade ofta om honom med människor som kände honom. Så i realiteten var han, och fortsätter att vara, en viktig person i mitt liv. Och jag, liksom många andra, är djupt berörda av hans bortgång.

Edward Said föddes 1935 i Jerusalem i en välbärgad familj. I och med delningen av Palestina 1947, blev han och hans familj flyktingar och flyttade till Kairo. Redan som mycket ung hade han många intellektuella intressen såsom läsning och klassisk musik. Hans föräldrar skickade honom till USA för fortsatt utbildning. Efter gymnasiet studerade han vid Princeton University där han tog sin "Masters Degree". Därefter fortsatte han sina studier vid Harvard University där han tog sin doktorsgrad. Edward Saids avhandling om Joseph Conrad blev sedan temat för hans första bok "Joseph Conrad and the Fiction of Autobiography" (1966). Han anställdes vid Columbia University 1963 och blev senare "University Professor" (i engelsk och komparativ litteratur), den högsta akademiska positionen vid Columbia.

Edward Said var en av vår tids mest framstående och originella författare. Hans böcker belyser djupet och bredden i hans skarpa intellekt. Boken "Orientalism" (1978), som nu är en klassiker, avslöjar fördomar mot araber och muslimer hos många av de ledande västerländska intellektuella. Han argumenterade för att bilden av "Orienten" i Europa och USA var ämnad att legitimera kolonialismen. Temat förstärktes i hans senare böcker, såsom "Covering Islam" (1981) och "Culture and Imperialism" (1993). Dessa verk beredde vägen för "Post-Colonial Studies" inom humaniora.

Även om Edward Said var en av Columbia Universitys mest framstående profes-

sorer, såväl som en betydelsefull och inflytelserik litteraturforskare och kulturkritiker, var han också en politisk aktivist som kom att bli ett viktigt språkrör för det palestinska folket under tre decennier. Han kritiserade oförtröttligt Israels militära ockupation av Västbanken och Gaza och var en trogen försvarare av palestiniernas rättigheter. Han skrev ett antal böcker om konflikten, bland dem "The Question of Palestine" (1979), "After the Last Sky" (1986), "Blaming the Victims" (1987), "The Politics of Dispossession" (1995), "Peace and its Discontents" (1996) och "The End of the Peace Process: Oslo and After" (2000).

Edward Said 1935-2003

Mellan 1977 och 1991 var Edward Said medlem av "the Palestine National Council, PNC", ett parlament i exil, från vilket han avgick i protest 1991. Han stödde Yasser Arafat under många år, men riktade senare kritik mot honom för hans medverkan till Osloöverenskommelsen, vilken enligt Edward Said kom att utgöra ett hinder för fred. Tillsammans med Dr Haidar Abdel Shafi, Dr Mostafa Barghouthi och Mr. Ibrahim Dakak initierade han i juli 2002 det "The Palestine National Initiative, Al Mubadara", en demokratisk oppositionell rörelse i Palestina.

Edward Said var också musikredaktör för tidskriften "The Nation" under nittioalet och dessutom en fulländad pianist. Tillsammans med vännen och världsberömde israeliske musikern Daniel Barenboim grundade han "The East-West Diwan Project" där unga palestinska och isra-

eliska musiker kan utbyta erfarenheter. De lade även grunden för ett unikt musikaliskt utbildningsprogram i Palestina.

Edward Saids medverkan i programserien "Reith Lectures" för BBC 1993, publicerades senare som "Representations of the Intellectual". Där gav han sin vision av de intellektuellas roll i offentligheten som starka oberoende själar som ska konfrontera både de trångsynta som sitter vid makten, och den likgiltiga allmänheten med besvärande sanningar. Hans liv avspeglade tydligt dessa principer.

Han var inte bara en utomordentlig förkämpe för rättvisa och fred i Palestina, utan även för frihet och mänskliga rättigheter för förtryckta över hela världen. För alla som deltar i denna kamp kommer han alltid att förbli en stor inspirationskälla.

Edward Said var en man med många talanger och personligen vill jag understryka några av dessa. För det första var han en mycket framgångsrik forskare och författare vilket för många skulle ha varit tillräckligt. Men Edward Said utsträckte sin verksamhet längre än så. Han var en politisk aktivist, vilket inte är så lätt i dagens USA speciellt vad gäller Palestinafrågan.

Hyllningarna från Columbia University (Columbia News 25/9) vid hans bortgång reflekterar detta. De nämnde alla de böcker han har skrivit, men avhöll sig helt från att nämna någonting om hans politiska verksamhet. De ville inte hylla "hela personen", ett fegt ställningstagande.

För det andra, även inom den palestinska kontexten, stod han ofta för obekväma ståndpunkter, så det han trodde på även om det var emot den rådande uppfattningen. Han fördömde skarpt det palestinska ledarskapet för deras stöd för Osloöverenskommelsen, såväl som deras korrupktion. Slutligen vill jag framhålla att han skrev en fantastisk vacker engelska vilket gör det till ett stort nöje att läsa honom. Om detta inte är nog så kan jag tillägga att han alltid uppskattade att utmana sina vänner i en god tennismatch!

David Henley

Edward Said avled 25/9.

FOTO: Anne Sörman.

Exit Ahlmark: Ökad chans för försoning Israel-Palestina

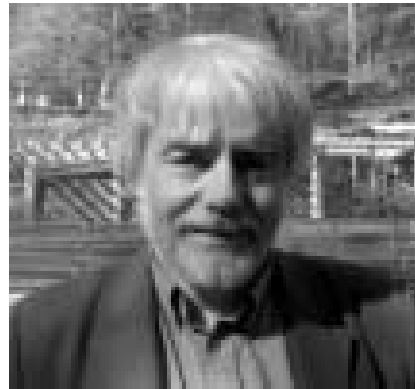
För en tid sedan publicerades en artikel i Svenska Dagbladet (20/10) under rubriken "Judisk rasism eller demokrati" där det bl. a. heter: "Israels nation vilar på korruption och förtryck. Det sionistiska projektet är snart förbi. En stat som saknar rättvisa och håller en palestinsk majoritet under en israelisk stövel kan inte betraktas som Mellanösterns enda demokrati".

När EU-parlamentet diskuterade Palestinafrågan den 22/10 var jag inte den ende som refererade till artikeln. Dess författare är inte vem som helst. Originalen kunde läsas på hebreiska i Yedio Aharonot, författare var det israeliska Knessets förre talman, Avraham Burg. Hårdare ord mot Israels ockupations- och erövringspolitik kan knappast tänkas. Skillnaden är att när jag och likasinnade sagt detsamma som Burg säger nu har s.k. Israelvänner, ofta med förre fp-ledaren Per Ahlmark i spetsen, genast hoppat upp och beskyllt oss för att vara antisemiter. Så sent som några dagar före publiceringen av Burgs artikel, den 3/10, dömdes Ahlmark i Svenska Dagbladet ut en Israelkritiker med att denne "vill förgöra Israel". Ja, så har det låtit i snart fyrtio år. Men nu är det förhoppningsvis slut.

Efter Burgs artikel är det svårt att föreställa sig vad någon vanlig svensk Palestinavän skulle kunna få ihop som är värre för Sharonregimen. Och redan dagen efter det att Burgartikeln publicerades i SvD utsattes Ahlmark för en direktattack som borde utgöra slutpunkten för hans offentliga karriär. Det var Tomas Hammarberg, generalsekreterare för Palmecentret, som slog fast att Ahlmarks argumentation "är identisk med Sharonregimens propaganda".

I detta sammanhang är Thomas Hammarberg inte vem som helst. Vi är några få som minns att han under några förfärliga år före och efter 1970 var Ahlmarks trognaste supporter och vapendragare i Palestinafrågan. Han medverkade i den "motbok" med titeln "Det hatade Israel" som Ahlmark initierade för att "döda" min omskrivna bok "Kampen om Palestina" (Prisma 1970). Hammarbergs avsnitt hade den fantastiska rubriken "Ockupation för fred". Hammarberg medverkade i otaliga artiklar tillsammans med Per Ahlmark och Ernst Klein i Expressen, DN och andra tidningar för att bevisa att jag (som då liksom de var folkpartist) egentligen var antisemit. Jag påminner inte om detta för att konfrontera Hammarberg med gamla synder.

Efter ett par år insåg han sitt misstag, lämnade såväl folkpartiet som Sverige och blev generalsekreterare för Amnesty i London och har sedan dess arbetat förtjänstfullt med mänskliga rättigheter, inte minst för palestinier. Men det har ändå dröjt länge innan han orkat till fullo genomskåda ungdomsidolen Ahlmark

"Det är hög tid att inse att Israel inte i längden kan överleva utan att vara accepterat av sina grannar." FOTO: Mikael Törnqvist.

och inse sanningen i hela dess beklämmande vidd, nämligen att denne Tingstentillbedjare, som gjorde stort nummer av att bekämpa "ofrihet var ofrihet än förekommer", i grund och botten aldrig varit annat än en USA-tillbedjande antiarabisk rasist, som kallblodigt och cyniskt utnyttjat judarnas lidande under nazismen för egna karriärsyften och numera konkurrerar med Pia Kjearsgaard och Nationaldemokraterna om att fiska i grumliga antimuslimska vatten.

När nu till och med Thomas Hammarberg insett vidden av den moraliska försumpningen hos en person som ägnat huvuddelen av sitt politiska liv åt mccarthyismisk personförföljelse mot oliktankande (jfr "Vänsterns skuld" m.fl. böcker som skulle ha hamnat i samma papperskorg som hatalster från höger- och vänsterfanatiker om de inte skrivits av en person som fantastisk nog varit vice statsminister i Sverige), måste det väl ändå bara var en tidsfråga innan Dagens Nyheter inser att arabhataren Per Ahlmark som fast kolumnist är en lika stor skam för tidningen som om den regelbundet upplåtit sina spalter för f d moderate riksdagsmannen Sten Andersson (sd).

Israels s.k. vänner modell Ahlmark är i själva verket Israels värsta fiender eftersom de bidrar till att förlänga den katastrofpolitik som på kort sikt gör palestinernas vardag till ett helvete, men på lång sikt obevekligt dömer Israel till samma öde som medeltidens korsfararstater. Det är hög tid att inse att Israel inte i längden kan överleva utan att vara accepterat av sina grannar. Det kräver eftergifter och försoning, i stil med det s.k. Beilin-Rabbo-initiativet (eller Genève-planen), dvs. åtgärder som när de föreslogs av mig eller Jan Guillou eller Staffan Beckman eller PGS eller andra Palestinavänner för tjugo, trettio år sedan av Per Ahlmark tolkades som bevis på att vi var antisemiter som ville "förgöra" Israel.

Genèveplanen fick nästan enhälligt stöd i EU-parlamentet den 23/10. Betyder det att en stor majoritet av EU-parlamentets ledamöter är antisemiter? Frågan faller på sin egen orimlighet. Bara i fanatiska och oförsonliga hjärnor är kompromissfred detsamma som utplåning. För Israels skull må man hoppas att Thomas Hammarbergs moraliska utveckling sedan 1970 är det normala och Per Ahlmarks krampaktiga fastlåsnings ett tragiskt undantag.

Per Gahrton 031022

Muren i Abu Dees: "Så tar vi oss över eller genom muren en efter en – de nyfödda, de nyförlösta..."

Vi stiger av bussen vid bensinstationen i Abu Dees på huvudvägen från Jerusalem till Jeriko. Vi kommer inte längre, vägen är numera helt blockerad av en mur med över två meter höga cementblock och med taggtrådsrullar på krönet.

Ingen öppning syns i muren, ingen grind, ingen checkpoint och föralldel inga soldater heller. Vi frågar en kvinna hur vi ska göra och hon ber oss följa henne.

Muren som skär av huvudleden går mitt i gatan som kommer från Olivberget, förbi moskén och tekniska högskolan och upp till hotell Cliff, som tidigare var mitt och många andra svenskers "hem" i Palestina. Hotellet används nu som övervakningspunkt för IDF, *Israeli Defence Forces* (israeliska armén). En soldat syns på taket och en militärjeep framför ingången, men ingen säger något till oss.

Muren ligger långt inne på palestinskt område

Muren påstås vara en gräns mellan Jerusalem och Västbanken. Den ligger långt inne på palestinskt område och genom den har Israel utökat det annekterade Jerusalemsområdet.

På morgnar och eftermiddagar är klättring över muren barnens skolväg. En glipa finns där små smala barn kan klämma sig igenom, övriga; vuxna, unga som

gamla, män som kvinnor får klättra. Ibland står det soldater utmed muren som hindrar klättrande, ibland inte. Det är en daglig katt- och råttalek som pågår. Man ska aldrig veta hur, eller om, man kan ta sig fram. Al Quds University ligger inne i Abu Dees, därför måste många ungdomar från Jerusalem ta sig dit, då gäller samma sak.

Bakom kullen som hotell Cliff står på och i dalen mot Betlehem förbereder schaktmaskinerna byggandet av den permanenta muren. Om den kommer att likna muren runt Qalqiliya och Tulkarem blir den 8 – 10 meter hög med dubbla elstängsel och säkerhetsvägar. Alltså krattade sandvägar för soldatjeepar att patrullera på och för att se om någon lämnat fotspår i sanden.

I Qalqiliya finns en utgång från staden. Utgången, porten, är bevakad av israeliska soldater och hålls stängd mellan klockan sex på kvällen och sju på morgonen. Tankarna går osökt till Warszawagattot.

I Abu Dees bor 17 000 människor. Byn

har sedan tidigare varit trängd mellan Östra Jerusalem och den största israeliska bosättningen Ma'ale Adumim. Men instängdheten har inte varit så påtaglig och grym som den är nu, med muren mitt i samhället.

Det finns ingen legal väg att ta sig ut från byn på utan att ha specialtillstånd från IDF, och det får du köa för i timmar. Muren gränsar av mot Jerusalem, checkpoints mot Jeriko, Olivberget och Betlehem. Sjukhus och många skolor finns utanför avstängningarna. Som vår vän Ali säger: "I Abu Dees köper man numera bil bara i dekorationssyfte."

Projektet läsestuga och förskola

Anledningen till att jag åker till Abu Dees är förståss för att besöka det PGS-projekt jag är ansvarig för, *Läsestuga och förskola i Abu Dees*. Verksamheten har varit i gång sedan 1992 och blir bara bättre och bättre. Dessvärre ansåg Forum Syd/Sida att nu hade det pågått tillräckligt länge och beviljade bara ett år av de tre år PGS senaste ansökan avsåg. Efter en del bra diskussioner och efter ny ansökan har

PGS nu fått positivt förhandsbesked om ytterligare tre år från och med 2004.

Vi behövs. Vårt samarbete med byn och verksamheten för barn och ungdomar behövs mer än någonsin som en positiv motvikt i det här förskräckliga och trängda läget. Om man tror på att stänga in folk hindrar självmordsbombare, har man väl aldrig lärt sig någonting om aggressionsanalys.

Vägar är blockerade av stenblock

Det är alltför lättköpt att beskriva muren som att den gränsskyddar Israel från Palestina, de ockuperade områdena. Det är inte så i verkligheten eftersom Israel kontrollerar alla vägar inom de ockuperade områdena också inte bara vid gränsen. Vägar är blockerade av stenblock eller helt sonika sönderslagna. De kvarvarande är helt kontrollerade genom mängder av israeliska checkpoints – bevakade vägspärar.

Åter till projektet *Läsestugan*. Vi måste hitta ett annat namn. Läsestuga låter alltför pluttigt för all den aktivitet som pågår sex dagar i veckan.

Förskolan fungerar utmärkt. I maj i år hade vi med oss en broschyr med lekmaterial från Sverige. Nu hade lokala snickare just färdigställt en lek och klätterställning bara utifrån en av bilderna. Den består av två torn med hängbro emellan och med rutschkana. Allt är i stabilt och färgglatt trä.

Aktiviteter i läsestugan

I läsestugan pågår en datakurs, en mattekurs, en journalistgrupp med 15 flickor i 14-årsåldern som producerar en lokaltidning, en konstgrupp som gör spratteltgubbar och bokläsning och utlåning. All aktivitet pågår samtidigt och på en rätt begränsad yta. Ändå är det så lugnt och trevligt. Ali påpekar att ett kvalitetsmått är att barn ur alla familjeklaner i byn och från alla religiösa riktningar tillåts komma till läsestugan.

Pojkar och flickor tillåts numera komma samtidigt, även kvällstid. Mammorna tittar ofta in och tycker att det är okey. När de lämnar barnen till förskolan på morgnarna, går de ofta in i läsestugan och sitter en stund och lånar en bok. Därför har man nu startat datakurser för kvinnor på förmiddagarna, när småbarnen är i förskolan.

Senare i veckan när jag återigen klivit av bussen i Abu Dees går ingen upp för gatan längs muren till hotellet och jag ser att vägen där blockeras av soldater. Den grupp med kvinnor och barn som jag går med, stannar där muren består av stora fyrkantiga stenblock och inte släta cementpelare.

Fem av kvinnorna håller små, små barn i famnen. Jag ser att de är alldeles nyfödda, högst några timmar gamla. Alla mammor har en mormor eller farmor med sig och jag förstår att de just fött och är på väg hem från Makassadsjukhuset.

En kvinna klättrar över och tar sedan emot sitt barn som räcks henne genom en glipa i muren. Därefter ska mormor/farmor klättra över, men fastnar med benen i glipan. Vi andra hjälper till genom att bygga upp med stenar under hennes fötter så att hon kan lyfta rumpan över muren och dra benen genom glipan. Så tar vi oss över eller genom muren en efter en – de nyfödda, de nyförlösta, och så vi mormödrar och farmödrar.

Jag tänker på hur det var i maj för ett och ett halvt år sedan. Yvonne och jag hade varit uppe i Askar Camp utanför Nablus. På vägen hem hämtar Samir oss i minibusen vid vägspärren. Samtidigt med oss går en liten familj med pappa, mamma och ett nyfött barn, som pappan bär i sina armar, genom checkpointen. De berättar att de har stått ett bra tag i den heta solen innan de blev genomsläppta och

mamman ser mycket trött ut. Bebisen är bara några timmar gammal.

Vi erbjuder dem och en mormor med en liten flicka vid handen plats i bussen. Samir kör hem den lilla tacksamma familjen. Vid nästa checkpoint stoppar soldaterna oss och vi får alla gå ur bussen. Samir får en rejäl utskällning för att mormodern och den lilla flickan är med oss i bilen. De får inte åka med längre utan skickas iväg gående utan att veta riktigt var de är. Jag minns det så väl, för det var då jag själv blev mormor, i maj 2002.

Nu, när vi är på väg till flygplatsen far vi genom en checkpoint utanför Jerusalem. Där står en man i solen med en kudde på sina armar. Tätt intill honom står en ung israelisk soldat med lyft gevär. På kudden ligger ett mycket litet barn.

**Text och foto:
Margareta Sjöberg
projektansvarig**

Muren i Abu Dees har blivit en del i "vardagslivet". Ett hinder för nästan allt byborna behöver göra; handla, gå till arbetet eller skolan.

Bojkotta Israel! Men hur når vi ut till allmänheten?

Den 26 oktober inbjöd Nätverket Bojkotta Israel till ett bojkottseminarium på ABF-huset i Stockholm. Syftet med seminariet var att samla intresserade organisationer och individer till en fördjupad diskussion om bojkott. Vad innebär egentligen bojkott? Hur bör en bojkott utformas? Hur kan vi organisera bojkottarbetet i Nätverket?

Bojkott som ett sätt att skapa opinion och utöva påtryckningar på Israel har vuxit i Sverige och Europa under den pågående Intifadan. Vissa förordar en begränsad bojkott av endast bosättningsprodukter. Andra fokuserar på Israels fördelaktiga handelsavtal med Europa och arbetar för dess suspension eller upphörande.

Total bojkott av Israel

Nätverket "Bojkotta Israel" har tagit ställning för en total bojkott av Israel. Enskilda individer uppmanas till konsumentbojkott och att inte turista i Israel. Företag och myndigheter uppmanas att inte handla med Israel eller israeliska företag. Nätverket förordar också idrottsbojkott, att EU upphäver frihandelsavtalet med Israel och att Sverige stoppar all vapenhandel med Israel. Men hur når man ut till allmänheten med dessa krav och hur för man upp bojkott på den politiska agendan? Ett 40-tal åhörare och bojkottaktivister från Sundsvall till Göteborg var samlade på seminariet.

Erfarenheter från bojkotta Sydafrika

Bojkottseminariet inleddes med erfarenheter från bojkottarbetet mot Sydafrika. Lotta Johnsson Fornarve, en av ISAK:s (Isolera Sydafrika Kommittén) grundare och verksam i organisationen under hela 80-talet, beskrev bojkottarbetet mot Sydafrika och hur det växte till en folkrörelse.

ISAK förespråkade en total bojkott av Sydafrika. Ett led i konsumentbojkotten var att märka sydafrikanska varor i affä-

rerna med knallröda klisterlappar. Bojkottbudskap integrerades med teater och gatuspektakel. Kultur- och idrottsbojkotten mot Sydafrika tror Lotta var av stor psykologisk betydelse. Politisk bredd och en minimiplattform som alla kunde ställa sig bakom var en av ISAK:s huvudstrategier.

En eller ett par samarbetsorganisationer identifierades i de nordiska grannländerna. Med en gemensam plattform kunde kampanjer och uttalanden genomföras över nationsgränserna. Bojkotten bidrog påtagligt till att Apartheidsystemet avskaffades.

Lotta uppmanar Bojkottnätverket att dra paralleller mellan dagens situation i Palestina/Israel och situationen i Sydafrika under apartheid. Konflikten i Palestina/Israel, liksom i dåvarande Sydafrika, handlar till stor del om land. Det israeliska samhället innefattar också rasistiska lagar och segregation.

Israels fördelaktiga handelsavtal

En kritisk granskning av Israels fördelaktiga handelsavtal med Europa framfördes på seminariet av Shahin Eghraghi, ordförande i PG Stockholm. Till skillnad från gängse teorier om att handel skapar välstånd hävdar Shahin att "EU:s handel med Israel bidrar till att konflikten fortgår". Enligt handelsavtalet importerar israeliska varor tullfritt till Europa.

Bosättningsprodukter ska däremot tullbeläggas. År 2001 framförde EU 4400 klagomål på Israel gällande falsk ursprungsbe-teckning. Det är en medveten israelisk strategi att sälja palestinska varor som israeliska, menar Shahin. Varorna blir på detta sätt tullfria och vinsten går till Israel.

Shahin berättade om olika internationella initiativ för en suspension av handelsavtalet och för ekonomiska sanktioner

mot Israel. Ett exempel är de så kallade DIVEST-rörelserna (till skillnad från invest) som etablerats vid ett flertal stora amerikanska universitet. De driver kravet: Ut med pengar ur Israel!

Samtidigt ger Verket för Tekniskt Utbyte (Vinova) i Sverige ekonomiskt bidrag till svenska företag som samarbetar med israeliska, utan att kontrollera att svenska skattepengar inte går till bosättningsprojekt.

Idrottsbojkott

Idrottsbojkott belystes av bojkottveteranen Bengt Frejd, Ordförande i Proletären FF, med erfarenhet från idrottsbojkott av bl.a. Sydafrika, Chile och Israel. Palestinierna behöver stöd på alla områden som sport, kultur, vetenskap. Bengt uppmanade alla att arbeta för bojkott inom sitt område – ungdomen är för och den har en enorm kraft inom sig. Proletären FF bjuder bl.a. in palestinska idrottsföreningar för att delta i idrottsevenemang i Sverige. På detta sätt når deras röster ut i idrottsvärlden. Upprättandet av "svarta listor" på de artister och idrottsmän som åkte till Sydafrika var ett effektivt medel i Sydafrikabojkotten. Varför inte mot Israel, undrar Bengt.

Israeliska fredsrörelsen och palestinska NGO:s syn

Yvonne Fredriksson, PGS, gav en bild av den israeliska fredsrörelsen och palestinska NGO:s syn på internationell bojkott av Israel. På den israeliska sidan har åtta organisationer inom fredsrörelsen uttalat sig för internationella sanktioner mot Israel. Bland palestinska organisationer säger man spontant: ja till bojkott, men närmare precision saknas. Yvonne efterlyser ett gemensamt uttalande från israeliska och palestinska organisationer för bojkott och en närmare precision av vad bojkotten bör omfatta.

Riksdagens syn

Bojkottfrågan har nyligen väckts av

Nätverket Bojkotta Israel

I Nätverket Bojkotta Israel är följande organisationer medlemmar (26 oktober 2003):

Palestinagruppen i Stockholm, ISM, Palestinska Föreningen, Svensk-Palestinska Ungdomsföreningen, Miljöpartiet, Grön Ungdom, Vänsterpartiet, Ung Vänster, KPML(r), Revolutionär Kommunistisk Ungdom.

Ordförande och kontaktperson:

Lasse Wilhelmson, tel. 08-756 06 67, wilhelmson@gmx.net

Miljöpartiet och Vänsterpartiet i Sveriges Riksdag, berättade Inger Björklund (Vänsterpartiet). Det är dags att trycka på underifrån, uppmanade Inger. När ISAK byggde upp sin bojkott började de från grunden. Nu är Danmark och Norge före i bojkottarbetet mot Israel. Det är bara att haka på!

Under den avslutande diskussionen yttrades en hel del konkreta idéer och förslag. Utan tvekan har Bojkottnätverket många arbetsmetoder att utveckla och idéer att förverkliga under den närmaste tiden. Redan planeras nästa möte - då tillsammans med bojkottorganisationer i Danmark och Norge.

Viveka Bergh

Det finns fortfarande många israeliska produkter i svenska affärer. Här exempel från Stockholm. FOTO: Viveka Bergh.

Bojkotta dessa produkter!

Resa till projekten: "Det är inte många besökare som kommer till Gaza idag."

Biståndsutskottets resa till Västbanken och Gaza oktober 2003

Efter att ha blivit utvisade från Israel för ett och halvt år sedan kunde fem personer från PGS biståndsutskott åter resa som ett samlat gäng till Västbanken och Gaza igen. Alla har ju varit tillbaka var och en för sig, men det känns viktigt att resa tillsammans för att hinna diskutera olika saker som dyker upp. Tid behövs också för att bara sitta och småprata, äta och ta en öl ihop. Så när alla fått ihop sina ledigheter och inestående semesterdagar bar det iväg under en vecka i mitten av oktober.

Precis som förra gången vi reste tillsammans fick vi problem direkt på Ben Gurion flygplatsen. Ett beslut om utvisning togs direkt och vi ombads att sitta ner i ankomsthallen. Vi satte genast igång att ringa svenska ambassaden i Tel Aviv, generalkonsulatet i Jerusalem, journalister och den israeliska organisationen Physicians for Human Rights.

De tog alla kontakt med personalen på flygplatsen, men beslutet om utvisning stod fast. Men plötsligt efter mer än fyra timmar ändrade man sig. Varför vet vi inte, men kanske berodde det på alla våra berättelser om den uppmärksamhet vi fick i Sverige efter förra gången vi blev utvisade.

Så efter timmar av spänning kunde vi ringa Taha "vår" taxichaufför, som genast kom och hämtade oss och lättade åkte vi direkt till hotellet i Jerusalem.

Dagen efter besökte vi konsulatet i Jerusalem och hade möte med generalkonsuln och en Sida-anställd för att informera om

vad som hänt. Många personer från organisationer med bidrag från Sida har ju under de senaste tre åren haft problem med att få komma in i Israel.

Vi var även på konsulatet sista dagen av vårt besök för att uppdatera dem om projektet, Sidas förestående utvärdering av GCMHP, PMRS och PGS, samt vår syn på det politiska läget i landet. Under veckan passade vi också på att delta vid firandet av svenska konsulatets 100-årsjubileum i Jerusalem.

För att kunna arbeta effektivt under den vecka vi hade på oss, delade vi upp oss i grupper och var och en besökte "sitt" projekt och på kvällarna strålade vi samman på hotellet.

Gaza Community Mental Health Programme GCMHP

David Henley och jag besökte Gaza under tre dagar. För att överhuvud taget komma in i Gaza gäller det att planera i förväg och inte bara resa dit och tro att man kommer in.

En vecka innan avresan från Sverige kontaktade vi Physicians for Human Rights och skickade vårt rekommendationsbrev från Sida, inbjudningsbrev från GCMHP och kopior på våra pass. Alla dessa papper vidarebefordrade de sedan till ansvarig militär vid Eretz checkpoint.

Vi gav oss av tidigt från Jerusalem och kom till Eretz vid niotiden och fick vänta i två timmar på besked, men blev sedan insläppta med tillstånd att vara i Gaza i tre dagar. Flera andra svenskar blev utvisade samma dag, så ibland undrar man vilka regler som gäller.

När vi kom till GCMHP:s kontor blev det många glada tillrop och kramar, det

är inte många besökare som kommer till Gaza idag. Under de dagar vi var där hade vi en hel dags möte med barnteamet där projektet gick igenom.

Under året har teamet utöver det dagliga arbetet haft föreläsningar om mental hälsa för muslimska ledare, lärare och distriktsläkare. Dessa är viktiga grupper i samhället, då de ofta är bland de första som träffar alla de barn som idag mår dåligt.

Diskussioner fördes också om vilka problem teamet har haft i sitt arbete de sista tre åren. Eftersom så många människor i Gaza är traumatiserade på ett eller annat sätt, läggs en otroligt stor börda på teamet. Att sedan inte heller veta om man ska kunna ta sig till arbetet dag för dag på grund av avspärrningarna inne i Gaza, bombningar och oroligheter gör att de känner sig slitna.

Ledningen för GCMHP är medveten om pressen på sin personal och försöker se till att de får tid till samtal och utbildningstillfällen. Vi från PGS deltog aktivt i diskussionen och tog upp vikten av att teamet måste försöka fokusera och koncentrera sig på vad de har möjligheter att göra som ett litet team. Trots de stora behoven kan en grupp om tio personer inte täcka behovet för barn över hela Gaza.

Barnteamet är bland de få med riktigt bra utbildning och inriktning av arbete med mental hälsa, så vi tryckte på det som vi ser som deras viktigaste uppgift: att vara en modell för resten av samhället och fortsätta sin inriktning på utbildning av viktiga nyckelgrupper i samhället då de aldrig kommer att kunna hjälpa alla barn i Gaza.

Vi hade också långa diskussioner med Ramzi, projektsamordnare om arbetet

med en ny målsättning och strategi för GCMHP samt aktiviteter och utvärdering som görs för att nå dessa mål.

www.gcmhp.org

Palestinian Medical Relief Society

UPMRC har under 2003 bytt namn till PMRS då de nu är registrerade som organisation under den palestinska myndigheten.

Vi deltog alla i ett möte med ledningen för PMRS där allmänna projektfrågor och den politiska situationen diskuterades. Mötet avslutades sedan med en trevlig gemensam lunch i Ramallah.

Lars Jerdén och Anna Danielsson genomförde ett seminarium för personal från PMRS om "Screening for chronic disease" och "Swedish experiences of primary health care". Diskussioner fördes med Dr Feletcia om barnhälsovård och idéer om nya teman för föreläsningar framöver och eventuella volontärinsatser.

Lars och Anna besökte också skolan för School of Community Health i Ramallah, träffade Rita Giacaman på Bir Zeit universitetets Institute for Public Health. Under två dagar följde de med och tittade på PMRS arbete i byarna runt omkring på Västbanken.

www.upmrc.org

Libanon

Två personer från CBR projektet i Libanon var inbjudna till Sverige under den vecka som UD genomförde ett seminarium om palestinska barns situation på ockuperat område. De deltog tidvis under seminariet, men mesta tiden lades på olika studiebesök relaterade till habilitering och rehabilitering. Ett möte genomfördes med Sida, där även en representant för Diakonia deltog.

Fortsatta diskussioner fördes om hur Diakonia ska få möjligheter att ta över projektet och inlemma det i sitt regionala rehabiliteringsarbete. Beslut togs att PGS får ansöka för stöd en gång till för 2004. Året används sedan för att stegvis lämna över projektet till Diakonia.

PGS kommer att fortsätta med att ge stöd till den sjukgymnastkliniken som är knuten som resurscenter till CBR-projektet.

Yvonne Fredriksson

Palestinainsamlingen t.o.m. 030930

Intäkter		Kostnader	
Faddrar	190 665	Egeninsatser	209 000
Privata gåvor	108 073	Övrigt bistånd	200 000
Organisationer	231 129	Administration	34 089
Lokalgrupper	17 716		
Övriga intäkter	34 717		
Summa	582 300	Summa	443 089
(Samma period 2002	520 000		451 200)

PMRS (f.d. UPMRC) har en väl utbyggd verksamhet på Västbanken; Majida tar blodprov, PMRS klinik i Sinjil (ovan).

Dr Ammar undersöker en patient på mobila kliniken i Nabi Saleh (nedan). FOTO: Anna Danielsson.

Kunskap om hela världen rymdes i Solidaritetshusets monter.
FOTO: Maria Dahmén

Solidaritet på bokmässan

Över etthundratusen människor besökte Bok- och biblioteksmässan i Göteborg i år. Palestinagrupperna och Palestina Nu fanns på plats med det då rykande färsk kulturnumret. Tio föreningar från Solidaritetsrörelsens hus i Stockholm, där PGS har sitt kansli, hade en gemensam monter med information från världens alla hörn. Palestinagruppen i Göteborg fanns på plats, delade ut information och svarade på besökarnas frågor om Palestina.

På samma våning som Solidaritetshusets monter låg Internationella Torget, där det var full fart under hela mässan. Där fanns Sida, UD, Palmecentret, Mångkulturellt Centrum och många fler. Genom tidskriftssamarbetet "Upptäck hela Världen!" fanns Palestina Nu i en monter även på Internationella Torget, och genom Fri Förlag kunde PGS sälja Donald Boströms bok Inshallah. På Internationella torgets bildscen ordnade Palestina-grupperna en programpunkt tillsammans med FOJO, där frilansjournalisten Anne Sörman samtalade med Nabil el-Khatib som är palestinsk professor i journalistik. Vid ett annat seminarium som ordnades av Svenska Kyrkan berättade Tigran Feiler från föreningen Judar för Israelisk-Palestinsk Fred om PGS ungdomsresa 2003, där han deltog.

Anna Wester

Landet Runt

Det har skett en hel del aktiviteter runt om i landet under den senaste tiden. Gamla grupper har vaknat till liv, och nya grupper har kommit till. Här är en del av allt som ägt rum:

Stående manifestationer i Lund

Palestinagruppen i Lund har en manifestation på Stortorget varje lördag klockan 12-13, under parollerna *För en självständig Palestinsk stat* och *För rättvisa, fred och demokrati – mot ockupation och murbygge*. Responsen har varit främst positiv. Folk lägger pengar i bössorna och kommer med uppmuntrande tillrop som "Tack för att ni står där" eller "Skönt att någon är vaken!"

Internationell protestdag mot muren

Den 9 november 1989 föll Berlinmuren. Med anledning av det hölls det under helgen den 8-9 november manifestationer över hela världen mot Israels mur. Även i Sverige protesterades det på flera håll i landet. I Stockholm manifesterade

PGS med Palestinska föreningen på Sergels Torg under hela lördagen, med flygbladsutdelning och informationsbord.

Seminarium i Motala

Palestinagruppen i Motala har ordnat ett seminarium där Stefan Villkatt från ISM var inbjuden för att tala om situationen i Gaza.

Samarbete för Palestina i Uppsala

PG Uppsala samarbetar med en hel rad organisationer och partier i arbetet för Palestina. De har bland annat ordnat evenemang tillsammans med Uppsala Fredskoalition, Kvinnor för Fred, Vänsterpartiet, Miljöpartiet, Ung Vänster och Socialdemokraterna. Dessutom bedrivs en bojkottkampanj, och man förbereder sin nu inför Jaffaapelsinernas ankomst till Sverige.

Många spännande föredrag i Göteborg
Under oktober har Palestinagruppen i

Göteborg varit inblandad i flera intressanta evenemang. Den 3-4 oktober hade de besök av Dr Mustafa Barghouthi som vid ett samarrangemang med Utrikespolitiska föreningen höll ett föredrag om Palestinas framtid. Han fick också möjlighet att träffa palestinier i Göteborg.

Den 8 oktober ordnade Palestinagruppen tillsammans med ABF ett föredrag med Donald Boström, författaren till boken Inshallah. Han talade över ämnet "Krigskorrespondenternas och fotojournalisternas villkor" med Palestina som exempel. Det kom 150 personer och lyssnade.

Redan den 15 oktober hölls nästa möte som var ett samarrangemang med ABF och Institutionen för freds- och utvecklingsforskning vid Göteborgs universitet. Inbjudna talare var ISM-aktivisten Hussein al Khalili, religionsvetaren Mattias Gardell och fredsforskaren Stellan Vinthagen.

Azmi Bishara på besök i Sverige

I slutet på september gästade den palestinsk-israeliska knessetledamoten Azmi Bishara Sverige. Han var inbjuden av Palestinska folkets förening i Uppsala som tillsammans med PGS, Palestinagrupperna vid Stockholm universitet och internationella arbetsgruppen vid Stockholms Universitets Studentkår ordnade ett välbesökt och uppskattat seminarium på universitetet. Bishara talade om hur palestinier med israeliskt medborgarskap diskrimineras av Israel. Besöket uppmärksammades även av media. Se intervju sid. 2.

Samarbete med facket i Skellefteå

Palestinagrupperna i Skellefteå fortsätter sitt samarbete med LO-facken genom Metall. Bland annat stödjer de ett bibliotek och ett fackligt utvecklingsprojekt i Gaza.

Ny grupp i norra Stockholm

Det har startat en ny lokalgrupp, Palestinagrupperna Nordost som omfattar Täby, Vallentuna, Vaxholm och Åkersberga. Flera informationsmöten har redan hållits.

Debatt och flygblad i Östersund

PGS kontaktperson i Östersund planerar att aktivera lokalgruppen till hösten. På egen hand har han hållit verksamheten igång, genom att skriva debattartiklar i lokalpressen och sprida informationsmaterial till intresserade.

Stoppa matchen!

I samband med att Basket-EM inleddes den 5:e november i Norrköping hölls ett protestmöte mot Israel. Det blev en lyckad manifestation, som uppmärksammades i flera lokala medier. Evenemanget var ett samarrangemang mellan många organisationer, bland andra Proletären FF och Palestinagrupperna i Göteborg och Norrköping.

Dans, musik och lite politik i Falun

Under årets Folkmusikfestival i Falun fanns Palestinagrupperna på plats med försäljning av sjalar, hantverk och böcker.

Anna Wester

Kallelse till PGS kongress 6 - 7 mars 2004, Stockholm

- Enligt stadgarna har enskild medlem rätt att, med rösträtt, delta på kongressen. Medlemsorganisation har rätt att sända en observatör. Förbundsstyrelsens ledamöter deltar med yttrande och förslagsrätt.
- Enligt stadgarna har enskild medlem och medlemsorganisation rätt att motionera till kongressen. **Motioner ska vara förbundsstyrelsen tillhanda senast 1 månad före kongressen - d v s den 6/2.** Motioner skickas per post, fax eller e-post till PGS kontor i Stockholm.
- **Kongresshandlingar skickas ut senast 2 veckor före kongressen, 20/2.**
- Vill du komma i kontakt med **valberedningen**, t ex för att komma med förslag på personer som vill vara med i förbundsstyrelsen, vänd dig kontoret info@palestinagrupperna.a.se.

Förbundsstyrelsen

PGS grupper

Falun

Ziad Alkabbani 023-691 73
palestina-falun@telia.com

Göteborg

Britt-Marie Olander 073-772 03 06
palestinagrupperna-gbg@spray.se

Helsingborg

Frank Fredriksson 042-15 75 64
frankfredriksson@hotmail.com

Lund

Kerstin Johansson 046-12 12 43
kerstinj@minpost.nu

Motala

Lennart Carlsson 0141-537 69
lennart.carlsson.bona@folkbildning.net

Norrköping

Klas Corbelius
corbelius@hotmail.com

Skellefteå

Per Lindbäck 0910-38 594
per.lindback.49@metall.se

Stockholm

Snorre Lindquist 08-99 44 14
snorre_lindquist@hotmail.com

Stockholm nordost

Lasse Wilhelmson 08-756 06 07
wilhelmson@gmx.net

Stockholms Universitet

Jaime Lopez 0737-88 16 05
jaifalastin@lycos.com

Umeå

Magdalena Lundgren 090-13 38 52
magdalena.lundgren@fceduc.umu.se

Uppsala

Eva Adler 018-55 66 28
evaadler@hotmail.com

Uppsala Universitet

Hanin Shakrah 0704-03 20 23
hanin_shakrah@hotmail.com

Varberg

Eva Persson 0340-67 05 72
evapersson@mbox302.swipnet.se

Västerås

Towa Andersson 021-41 49 67

Örebro

Raéd Shaqdih 019-31 50 40
raed.shaqdih@swipnet.se

Kontaktpersoner

Hedemora

Britt-Marie Bergstedt 0225-126 53

Sundsvall

Rune Ljunggren 060 - 219 89

Södertörns Högskola

Amina Makboul 073-6795699
amina_makboul@yahoo.com

Östersund

Christer Johansson 063-51 20 76
einarjohan@hotmail.com

POSTTIDNING B

Palestinagrupperna i Sverige

Tegelviksgatan 40

116 41 Stockholm

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING

Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med den nya adressen på baksidan (ej adressidan)

Gå vidare.....

Debeti - Microsoft Internet Explorer

Arkiv Redigera Visa Favoriter Verktyg Hjälp

Adress <http://www.palestinagrupperna.a.se/forum.htm>

Uppdaterad: 2003-11-07

Forum en ny rubrik på vår hemsida

Vi inbjuder alla intresserade att ge sin syn på Mellanösternkonflikten.

Reglerna är tillsviðare - de kan komma att omprövas under vartefter inläggen kommer in:

- 1. Utgå från Mellanösternkonflikten.
- 2. Skriv enkelt för PGS hemsida. Inlägg som publicerats i andra skrifter tas ej in - detta ska vara PGS eget forum.
- 3. Skriv kort (gärna mindre än 500 ord). Hängordiga webbsidor är svårösta. Flera korta inlägg ger en livligare diskussion.
- 4. Formuläret nedan måste fyllas i. Du får skriva med signatur, men ange namn så att vi vid behov kan ta kontakt.
- 5. Vi bedömer inläggen före publicering; inlägg med rasism, personangrepp och annat som sänker debattnivån kommer inte att tas med.

VÄLKOMMEN MED DITT INLÄGG!

[Håkan Brunneström](#)
Debetredaktör

[Lisa Norman](#)
PGS Förbundsstyrelse
Bedömer debattnivån.

Skriv eller klistra in i rutan nedan - tryck på skicka.

[Utsvecklingss](#)

Aktuella inlägg:

- [Är demokrati bara en fråga om språkbruk?](#)
7 nov 2003
- [Israel skiljer sig på avgörande punkter från USA och Europa](#)
5 nov 2003
- [Man kan inte dra slutsatsen att Israel är en västerländsk demokrati](#)
2 nov 2003
- [Är Israel en demokrati eller en apartheidstat eller kanske en rasistat?](#)
10 okt 2003

Forum – där kan du delta i debatten.

Läs vidare i tidigare nummer av Palestina Nu (pdf-format).

Adressen är: www.palestina.nu